

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 121 (1371) • Четвер, 4 липня 1996 року • Ціна договірна

Учора був день жалоби

Хвилинною мовчання Верховна Рада України вшанувала пам'ять загиблих під час катастрофи, що сталася 2 липня в Дніпропетровську, висловила співчуття їхнім родинам і близьким, усім постраждалим в цій аварії.

За рішенням Президента України, 3 липня було оголошено день трауру. У зв'язку з тим глава держави вніс на обговорення прийом з нагоди прийняття нової Конституції України та інші урочисті заходи.

За дорученням Президента Урядову комісію з розслідування причин аварії очолив перший віце-прем'єр-міністр України Василь Дурдинець. Шире співчуття потерпілим та їхнім сім'ям висловив уряд України.

Трамвай біди

[Телефон]

Другого липня о 17 годині 57 хвилин у Дніпропетровську сталася страшна трагедія. На роз'їзді Чапаєва і проспекту Аношкіна зійшов з рейок трамвай маршруту 2-А. На великій швидкості вагон перекинувся. За попередніми даними, як повідомляє прес-служба обласної Ради, постраждала 121 чоловік. Причому 29 пасажирів загинуло, а 87 з тяжкими травмами було терміново доставлено в дніпропетровські міські лікарні. Трох із них врятувати не вдалося. Іншим надають поспешну медичну допомогу, а 15 чоловік вивезено на амбулаторію лікування. Медичні заклади, де перебувають потерпілі, забезпечені усім необхідним, і медикаментами також. Затягнуто найбільш кваліфікованих фахівців Дніпропетровської та області.

Причини катастрофи розслідуються: працює особа з кількома оперативно-слідчими групами, створених прокуратурою, міліцією та СБУ. Почала роботу й урядова комісія на чолі з першим віце-прем'єр-міністром Василем Дурдинцем. Поки що не зрозуміло, як трапилося таке страшне лихо.

Тим часом безперервно працюють обласний і міський штаби на чолі з виконавцем обов'язків глави Дніпропетровської облдержадміністрації Миколою Деркачем і головою Дніпропетровської міської Ради Сергієм Шершніковим, які надають максимально можливу допомогу потерпілим та сім'ям загиблих. З перших хвилин після аварії до урядової комісії, в обласний та міський штаби звернулося і продовжують звертатися десятки і сотні трудових колективів та громадян, виявляючи бажання допомогти потерпілим та їх родинам усім, чим можна — коштами, медикаментами, власною кров'ю.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.
Дніпропетровськ.

Співчуття Президента

Президент України Леонід Кучма направили телеграму виконавчу обов'язків глави Дніпропетровської облдержадміністрації Миколі Деркачу. В телеграмі Л. Кучма висловив співчуття родинам і близьким потерпілих наслідок катастрофи трамвая в Дніпропетровську. «Мною дано доручення про надання допомоги потерпілим і створення урядової комісії для розслідування причин аварії», — йдеться в телеграмі. Л. Кучма доручив керівництву Міністерства охорони здоров'я залучити кращих лікарів для надання допомоги потерпілим, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

Співчуття Прем'єр-міністра

Зі словами скорботи і глибокого співчуття з приводу важких випробувань, які випали на долю різних і близьких загиблих у Дніпропетровську, звернувся Прем'єр-міністр Павло Лазаренко.

Він закликає, щоб Колегія міністрів зняла усіх можливих заходів для надання потерпілим невідкладної медичної і матеріальної допомоги, щоб хоч якось зарадити людському горю. Урядова комісія на чолі з першим віце-прем'єр-міністром Василем Дурдинцем має негайно розпочати розслідування щодо вирішення всіх питань, пов'язаних з аварією, з'ясування її причин та надання всебічної допомоги. Найкращі медики України зроблять усе, щоб полегшити біль.

Парламентська хроніка

Бюджетні орієнтири визначили

Ранкове засідання 3 липня

Парламент визначився з ідеологією Державного бюджету на 1997 рік, ухваливши так звану Бюджетну резолюцію, яка має стати орієнтиром під час формування проєкту бюджету в уряді та Комітеті з питань бюджету.

Як відомо, напередодні депутати висловили ряд критичних зауважень щодо Бюджетної резолюції, а під час пленарного засідання голова Комітету з питань бюджету Микола Азаров, повідомивши депутатам про опрацювання поданих матеріалів, запропонував розглянути і ухвалити Бюджетну резолюцію. Зупинимось лише на основних, на наш погляд, моментах цього документа. Перш за все треба сказати, що в ньому йдеться про надання гарантованого державою рівня соціальних послуг та соціального захисту з урахуванням затвердженої нарісної величини межі малообабезпеченості, першочергового фінансування пенсій та допомоги малообабезпеченим верствам населення. Заплановано досягти скорочення дефіциту бюджету, який становив би 5 відсотків валового внутрішнього продукту. (Закінчення на 2-й стор.).

Допомога постраждалим

Під головуванням першого віце-прем'єр-міністра Василя Дурдинця відбулося позачергове засідання постійної урядової комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

Було докладно розглянуто питання про хід ліквідації наслідків ураганів та смерчу, що стався в Україні наприкінці минулого місяця.

Урожай-96

Зелені жнива на жовтій траві

На 30-40 відсотків менше під плану буде заготовлено на Луганщині сіна й сінажу. Сіян бататоричні трави, природні луки через тривалу посуху (температура повітря часом сягала за 40 градусів) — невисокі й недостатньо соковиті. Сіна в області поки що загото-

вано відповідні доручення щодо терміновій матеріальній та фінансовій допомогі обласним, які постраждали через ці стихійні лиха.

Комісія проаналізувала також, як реалізують невідкладні протипілемічні та протипожжежні заходи. Наголошено, що керівники міністерств, відомств, облдержадміністрацій нестимуть персональну відповідальність за невиконання рішень комісії, спрямованих на запобігання різного роду катастроф та мінімізацію наслідків стихійних лих.

вили третину до плану. Найкраще справи йдуть у Станично-Луганському районі. Деякі господарства в цьому районі, а також у Новоспівському та Свердловському, завдання виконали. Першими випоралися з плану заготовки сінажу господарства Луганського району. Топі як, приміром, у Більшовському районі лише зумили закласти в сінажні трапичі п'яту частину потрібного. Що ж, погода на всіх одна, а результати праці, як бачимо, різні.

Подбаємо про європейську безпеку

Сьогодні українська делегація на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Морозом поїде до Швейцарії на п'яту сесію Парламентської Асамблеї Організації за безпеку та співробітництво в Європі (ОБСЄ). Сесія триватиме п'ять днів.

Передбачається, що у Стокгольмі Олександр Мороз проведе близько десяти двосторонніх зустрічей, зокрема матиме бесіду з главою шведського парламенту.

Претензій немає, а проблеми розв'яземо

Вітаючи у Києві коллег із Кішіневу — народних депутатів — членів комісії з міжнаціональних питань за якими з Україною на чолі із засіданням голови фінансово-бюджетної комісії парламенту Республіки Молдова, головою товариства українців Молдови Олійником, — перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко під час офіційної зустрічі вніс головні питання, які потребують розв'язання. Серед них — економічне співробітництво, наших держав, можливо, у рамках своєрідного митного союзу, бilityта «прозорість» кордонів та тісна інтеграція. На увагу заслугоують також відношення науково-технічного союзу двох країн тої чи іншої.

Розв'язання цих проблем сприятиме активізації роботи відповідних міжпарламентських комісій.

Політуючи думки українських парламентарів, пан Олійник не раз піднімав питання збору офіційного Кішіневу. Молдова це має хочодит територіальних претензій до України. І в майбутньому нам необхідно лише зміцнювати взаємовигодні дружні відносини.

Злочинців карати будемо

«Скасувати смертну кару в Україні зараз», — заявив журналістам віце-президент Парламентської Асамблеї Ради Європи, голова Комітету у законорядних справах та з'єзду Східної Верховної Ради України Борис Олійник.

Наша держава ні в якому разі не хоче порушувати зобов'язання щодо мораторію на застосування смертної кару, але через розлуку злочинців між не може погодитися на її повне скасування. Така була позиція української делегації на сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи.

Борис Олійник зазначив, що прогрес у цьому складному питанні є. Але остаточно рішення щодо смертних вироків приймати зарано.

У Криму обирають Президента Росії

По виборах Президента РФ у Криму створено 14 виборчих дільниць, по одній створено в Севастополі та ІІ — в Севастополі, на Чорноморському флоті. У списки для голосування внесені призвиза більше 22 тисяч військовослужбовців ЧФ і членів їхніх сімей. Це є в основному військовослужбовці строкової служби, які приїли в Росію. Що ж до адміралів, офіцерів, прапорщиків та мічманів ЧФ, то лише близько 10 відсотків з них є громадянами Росії і мають право обирати свого Президента. Решта 90 відсотків громадян України.

Як повідомив нашого кореспондента голова сімферопольської виборчої дільниці № 165 по виборах Президента РФ, консул — радник Генерального консульства РФ в Одесі Олександр Железнов, вибори в Криму відбуваються організовано, при сприянні місцевої влади. Він нагадав, що у першому турі виборів на піовторості взяли участь 23 тисячі 937 чоловік, в тому числі 2543 за відкликаними повноваженнями. Тепер, на думку Железнова, у зв'язі з великим напливом відкликаних з Росії, цифри будуть значно більшими.

Який буде вибір?

Учора відбулося голосування у другому турі виборів президента Росії. Хто з двох кандидатів переміг — іншій глава держави Борис Єльцин чи колишній лідер Генштабу Збройних Сил Росії Юрій Іванов, при сприянні місцевої влади. Він нагадав, що у першому турі виборів на піовторості взяли участь 23 тисячі 937 чоловік, в тому числі 2543 за відкликаними повноваженнями. Тепер, на думку Железнова, у зв'язі з великим напливом відкликаних з Росії, цифри будуть значно більшими.

Допо держави певною мірою визначали в Києві: в консульській відділ посольства РФ ще зранку прийшли голосувати росіяни, які працюють в Україні, перебувають тут у відношенні чи відпочивають. Який буде їх вибір?

УЖЕ ПРОСЯТЬ НЕ БИТИ... КОНСТИТУЦІЮ ПО ГОЛОВІ

Денне й вечірнє засідання 2 липня

Дещо іншого голову набрав разом з проектом Бюджетної резолюції після того, як народний депутат Олексій Шеховцов, скориставшись правом законодальної ініціати, подав свій проект резолюції. Цей документ, на його думку, абсурдний, менш декларативний, передбачає, по-перше, придушення інфляції, істотне зменшення податкового преса на вітчизняного товаровиробника, і, по-друге, гарантії безпеки блоку підприємств численної армії контрольних органів.

Шохорда, сумнішні Олексія Шеховцова, з якою він виснавив механізм подолання податкового преса, дала підставу, деякому зауважити, що його проект Бюджетної резолюції підміняє власне самий бюджет. Та й щодо проекту, запропонованого від постійного Комітету у питанні бюджету, що його представив Микола Азаров, деяким також висловилися протилежні. Навіть представники одного політичного кола в парламенті, коли, наприклад, соціаліст Анатолій Мочан висловився за суттєво цього документу, а комуніст Володимир Мир Мискевич розкритикував цей документ ухвалити.

Не внісши і нагадування Миколи Азарова про необхідність прийняти Бюджетної резолюції цього дня з тим, щоб згадася у встановлені законом строки розроблення проекту держбюджету. Народні депутати не проголосували за подання з проєктом і вирішили відправити на доопрацювання з тим, щоб комітет М. Азарова врахував найважливіші положення проекту О. Шеховцова і наступного дня зранку вніс на голосування.

Зате майже одностайно рішуче й однозначно набільшості висловилося щодо давню набільшого питання — подати повноваження народних депутатів України, які не перейшли на постійну роботу до Верховної Ради. Оскільки без обговорення прийнято запропоновану Головою Верховної Ради Олександром Морозом постанову, в якій запроваджено зранку вніс на голосування, які не перейшли на постійну роботу до Верховної Ради. Оскільки без обговорення прийнято запропоновану Головою Верховної Ради Олександром Морозом постанову, в якій запроваджено зранку вніс на голосування, які не перейшли на постійну роботу до Верховної Ради.

Отже з ухвалення Бюджетної резолюції, можна вважати, розпочалася робота над бюджетом 1997 року, над моделюванням нашого життя в майбутньому.

ного процесуального кодексу щодо порядку розгляду у суді справ по дотрокове припинення повноважень народів у разі невиконання ними вимоги щодо неспроможності депутатського мандату з інших причин діяльності.

На цьому тлі лише подія й помісний викликав привселюдне пропозиція одного з народних обранців не бити, як він висловився, Конституцію по голові тих депутатів-урадіація, які її приймали, а нині менше не мають зоси часу визначитися, з ким бити.

Затим парламент прийняв постанову, якою визначено такий, що втретє чинність шостий пункт постанови ВР № 26 січня 1993 року «Про став виконання законів і постанов Верховної Ради з питань правопорядку і законності щодо посягання боротьби із злочинністю».

Йдеться про те, що з метою забезпечення сповільної та збалансованої державним законодавством торгівлі було заборонено продавати вітчизняні лікеро-горілчані, коньячні і тютюнові вироби, цукор, лі-

кого мита на деякі товари, продукцію. В першому 18 груп товарів, що підлягають під чинність цього закону в разі його прийняття. З метою захистити вітчизняного товаровиробника передбачено також збільшити тимчасово, до 2000 року, від оподаткування акцизним збором такі вітчизняні товари, як кольорові телевізори, магнітофони, меблі, школад та інші продукти, а також бензин та дизельне. Однемо коли врахувати, що на наших нафтопереробних заводах щорічно виробляється лише 30 відсотків від потрібного, а решта завозиться з близького і далекого зарубіжжю, то виходить, що з 170 відсотків повного із застосуванням акцизного збору автоматично подорожчають, а господарства його і так купувати нема за це. Це одразу помітили і заявили господоверні зі статком народний депутат Катерина Ващуке. Аргументи її здада, що на низькоякісний бензин, від А-72 до А-80, акцизи ставки будуть порівню не високі, для більшості народних обранців був малоповне реконвілюв. Прийнявши законорозв'язати, в першому читанні, вони відправили його на доопрацювання в комітет з тим, щоб проголосували його наступного тижня. Отже той тлі, хто хоча застосування галаним за нинішнім чинним, є в запасі прийняти тижнем.

У постійних парламентських комітетах до наступного вікторопрацювання, а законпроект про кошторис Національного банку України на 1996 рік. Незаважачи на зауваження допомага, го-нені проміжні НБУ Віктора Ющенка про те, що порівню з поданими у грудні 1995 року проєктом кошторису

Найбільш нинішній скорочено на 15 трильйонів карбованців, або на 30 відсотків, обговорення таким бою протилежне. І народних депутатів певною мірою можна зрозуміти адже, як зазначив голова однієї з профільних депутатських комітетів Віктор Суслов, досі у Верховній Раді не було ефективного контролю за діяльністю НБУ. А коли не знаєш, як і куди пішли твої гроші, то тлім паве гадувати, скільки й на що треба витратити грошей. А загалом це той випадок, коли головуючому банкірові країни доводиться впровадити, як кажуть, копію на проєкти.

Наставище вечірнього засідання у парламенті дішли руху як й до законпроект по кооперації, котрий, за нагадуванням головуючого на засіданні, чекав другого читання піеркур. Власне, потрібно розглянути лише шість приписаних статей, але пропозиції й не встигли — перенесли на наступне засідання.

Анатолій БЕНЬ.
Фотосерія КОВАЛІЧУКА.

Бюджетні орієнтири визначили

(Початок на 1-й стор.)

Правління депутатів забезпечили несомніснє покращення економіки, але ж такі надіяється, не лише голові комітету Миколи Азарова, незалежним. Тому і не знайшла підтримки пропозиція Серія Терехова замінити положення про ємсійні декларації фінансування положенням про проща. Шинних підприємств, а саме збільшення обсягу ліквіду бюджету становитиме 475 трильйонів карбованців. Бюджетна резолюція передбачає шляхом зменшення податкового тиску стимулювати виробництво, а також залучати істотно скоротити кількість пільг з сплати ПДВ, мита. Передбачено використовувати на покращення наступного року податок нерухома майно громадян та статутні фонди підприємств усіх форм власності, що зазначили ним в оренду, удосконалити шлях прийняття відповідного закону, порядку удосконалення витрат на співробітство підприємств.

Отже з ухвалення Бюджетної резолюції, можна вважати, розпочалася робота над бюджетом 1997 року, над моделюванням нашого життя в майбутньому.

Депутати погодилися із зауваженнями Президенту України до Закону України «Про рекламу», ухваливши нову редакцію ст. 21 цього закону, присвячуючи обмеженню реклами тютюнових виробів та алкогольних напоїв. Пересліді і заборонено на тютюнових баченні й радіо, а також на пресі, а також на друкованих виданнях, причиняється переважно для тих, кому не виповнилося 18 років. Таку рекламу не можна використовувати на титульних сторінках газет, обкладинках журналів та інших періодичних видань. У випадку використання реклами тютюну та алкоголю, і зокрема, зазначено, що рекламодателі зобов'язані спрямувати на виробництво соціальної рекламної продукції по шкоду куріння та вживання алкоголю не менш як 5 відсотків коштів, вилучених згідно з повноваженнями ними в межах України реклами йної продукції.

На друге повторне читання парламент направив законпроект по споживчому кооперації.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Вітчизняний стиль

До багатства — власною ходою

ВАТ «Шестерівська м'ясоконсервна» одне з найбільш в Україні підприємств з м'ясопереробної галузі, яке за умов загальної стагнації виробництва не тільки залишилося на плаву, а й послідовно розвиває обсяги випуску продукції.

Після корпоративної Хмельницького виробничого об'єднання м'ясної продукції підприємства М'ясний комбінат протягом деякого часу працював за умов оренди. Згодом колектив дєржав надав можливість піти на приватизацію виробництва. І відразу на базі комбінату створили акціонерне товариство відкритого типу. Зміна форми власності принесла і певні зміни в продуктивності праці, і свободу виробничої діяльності.

В результаті структурної перебудови стався відхід позитивні зміни. Хоча на потужність 1990 року зійти

ще не вдалося, проте обсяги виробництва за 1995-96 роки збільшилися на 10% відносно порівняно з попередніми роками. Як зазначили на комбінаті, підприємство найбільш часом спроможне заправити на всю потужність. Для цього перекосились намагаються розв'язати проблему з сировиною.

Тут не сидять склавши руки, а постійно шукають нових поставщиків і сировини. Крім того, намагаються створити власну сировинну базу, надають матеріальну підтримку господарствам, що поставляють худобу. Завдяки дисциплінованій політиці керівництва асортимент продукції збільшився майже до ста найменувань.

У шестерівській промисловості немає. Замість втрачених зв'язків налагоджують нові. Як наприклад, Шестерівську продукцію добре знають у країнах СНД, Європи і, зокрема, в Україні. Проте співпраця з зарубіжними партнерами ускладнюється ізольованістю підприємства.

Не забувають тут і про дні привидів. Колектив не чад з директором Олександром Солодком розпочав реконструкцію ковбасного цеху, обладнання для якого придбав у провідних європейських компаній — в Австрії та Голландії, що дасть можливість не лише збільшити випуск продукції, а й довести її якість до світових стандартів.

Узагалі оновлення відбувається на комбінаті скрізь: заасфальтовано територію, приєдналися будинки цехів, тутотуло до реконструкції побутові приналежності. На підприємстві стада до роботи служб маркетингу, дизайну, зовнішньоекономічних відносин, проводяться робота з ціниним залученням тощо. Навіть під потужним податковим пресом підприємство працює у три зміни і забезпечує собі виробничий мінімум. Але вже політиці озмилю того, що невдовзі воно стане багате.

Олександр ЛЮКОВ.

Шестерівка.

У номер

• Крипи

Оздоровниці Ягли переповнені

Усі профспілкові оздоровничі об'єднання «Ягатор» заповнені на 100 відсотків, а деякі санаторії, пансіонати та будинки відпочинку працюють на повну за перенатягнення. Річ у тому, що близько десятирічної привабливості а дітям без путівки на них і оформити його не на місці.

За яку ж суму грошей сьогодні можна відпочити? Найдешевше путівка в пансіонаті «Кострювська» (якщо в кімнати без зручностей) — 17 доларів за добу. Найдорожчий відпочинок серед профспілкових оздоровниць «Парус». Тут номер з усіма зручностями коштує понад 30 доларів. Середня ціна вартості відпочинку в оздоровничих профспілкових станіонах 23 долари за добу. Зазначимо, що плати приймають лише в українських карбованцях за наявним на даний час курсом американського долара.

• Херсон

Без тісноти і образ

Ще один номер площею 6000 квадратних метрів відкрито в обласному центрі. Власне він є філіалом міського речового ринку, який не в змозі задовольнити попит горожан. Чисельність населення становить 500 тисяч осіб, 120 автомагазинів.

Біля зазначеного вокзалу споруджують офіційний продуктовий ринок, який матиме назву «Замініччя».

Опитування місцевих соціологів показують, що приблизно 70 відсотків горожан провадять цілі дні на ринках.

• Рівне

Пальчики оближеш

На базі рівненської обласної споживчої промисловості введено в експлуатацію кооператив «Ягатор». На асфальтованій площі проставлено більше 100 ящиків продукції — хліб, булочки, макарони, ковбаси, консерви, напої. Колектив лише п'ять з них повернувся «на асфальтовану», решта рекомендовано до виробництва.

Що ж, незабаром буде оближувати пальчики і сільський споживач, бо на сьогодні у сільському магазині можна спіймати хліба що оближати.

• Донецьк

Напруження за напруженням

Таким перебігом у енергосистемі, які почалися на Донеччині, області не зміг уникнути. Річ у тому, що шість тисяч споживачів кількість електроенергії, еквівалентної 25-26 тисячам тонн палива, а віднавігують лише 20 тисяч тонн «чорного золота». Ця неадекватність, а також заторованість підприємств у експлуатації у триразовий карбованець призвели до того, що потужність енергії для промисловості і селян області обмежується на 150 мегаватт щодоби. Однак обмеження не стосується вугільників.

• Херсон

Відтепер — площа Конституції

Враховуючи історичне значення прийняття Верховною Радою Конституції України, одна з головних площ міста, яка доісма мавла площі Радянської України, Харківської міськрадином переіменувана на площу Конституції.

Кравченко та Сергій Харченко з генеральним директором ВАТ «Врадівська районопромтехніка» Автентом Бондаренком.

Фото Олександра КРЕМКА (у кришфорі).

Їдуть до нас за... Якістю

У степовій Врадівці — райцентрі, що на півночі Мископатіївщини, добре знають відкриті акціонери товариство «Врадівська районопромтехніка». Тепер це найпотужніше підприємство. Але стало воно, таким не одразу.

— Головне те, що не розумілися, не запанували думкою, — каже генеральний директор Анатолій Бондаренко. — Перші зусилля були спрямовані передовсім на збереження колективу, фахівців, уміліх інженерів-лаборантів. Якби ми не це втратили, то сумніваюся, як змогли б зараз вижити. Гуртом вижили, бо змінили підхід до роботи і сам принцип господарювання — колектив став власником.

Торішню врадівську с цех з виготовлення гумових виробів. Іх тут випускають майже 200 найменувань для різних сільськогосподарств. Виконують також індивідуальні замовлення, новий вид робіт з ізоляції труб.

— Якість відмінна, а тому і їдуть до нас чи не з усієї України, — каже А. Бондаренко.

Завдяки змінно місцевій майстерні техніки сільськогосподарств не простують.

На зйміку: пресувальники-вулканизаторники Сергій

Прийшли!

Поїзд часів застою

ВІКЕ нічого, напевно, особливо не змінився паш, що в укрїнській яглицькому господарстві чимало безладді. Протягом останнього часу не виходяє крикати на адресу яглицьких підприємств з боку пасажирів організації, загальної масової інформації, а й керівників держави.

На це існують об'єктивні причини. Багато вокзалів загнило, технічний стан рухомого складу незадовільний. До того ж, з різних об'єктивних і суб'єктивних причин порушується графік руху поїздів.

Це, так би мовити, лише глобальні порушення. Якщо зосередити увагу ще на йдрібніх недоліках, картина зовсім буде невтішною.

тишні. Мабуть, недаремно Президент України Л. Кучма, відвідавши київський вокзал, дав негативну оцінку його стану.

Чи змінилося після цього щось на краще? Як гадаю — ні. І ось чому.

27 червня із Симферополя до Києва вирушив пасажирський поїзд № 334, в більшості вагонів якого протягом мого рейсу не було води і не працювали туалети. Про суцільне сорієне обслуговування пасажирів ніді й казати. Загальну картину цієї «подорожі» доповнювало те, що за сто кілометрів від Києва поїзд затримався на 4 години!

Не покращив численним пасажиром з дитинства, які прибули на київський вокзал о другій годині ночі, коли

ли ж не працював міський транспорт.

Сподіватимось, що осіб, причетних до цієї ганебної поїзди, буде притягнуто до адміністративної відповідальності. Та чи варто було б подумати про відповідні законодавчі акти щодо фінансових компенсацій пасажирів у випадках, коли їм задано морально-психологічної і матеріальної шкоди, певних незручностей з ними аналізують?

До речі, керівників, відповідних службам Міністерства транспорту України не завадило б вивчити пропозиції та прохання пасажирів, критичні зауваження преси, а не створювати перешкоди до кабінетів високого начальства. Звичайно, якщо апарат міністерства за справжній порядком на залізницях.

Олександр БОРИСЕНКО, член Спілки журналістів України.

Спорт

«Шахтарю» нічого не світить?

Футбол. Другий матч у розіграші Кубка Інтертото донецький «Шахтар» провів на своєму полі з білорусською командою «Ататі-Аура». В першому турі мінчани з великим розгромом програли на своєму полі «Вотору», що наразі виступає в другому дивізіоні. У відповідь на цьому додав швидкий гол Яхсмаккілого, що стався на 4-й хвилині. Але вже в першому таймі мінчани зрівняли рахунок (Дорощенко, 32), а за п'ять хвилин до кінця матчу Євген Малеєв забив у ворота «Шахтаря» вирішальний м'яч — 1:2.

У другому матчі 7-ї групи, де виступає «Шахтар», швейцарський «Базель» переміг у Туреччині «Антальспор» 6:2. «Ротор» був мінімальні відтупів.

Підпису у 7-ї групи «Базель» — 4 очки, у «Ротора» та «Ататі-Аури» — по 3 очках, у «Шахтаря» — 1 очко, у «Антальспора» — 0.

«Едельвейс» і «Дружба» гратимуть у Будапешті

Ось уже кілька років три в баскетбол на вуличних етра на три робить фурор в європейські. Баскетбол простого неба (стрітбол) став стилем життя. І його створив «Адідас».

Варує ці чудові змагання, які організували «Адідас» — Україна і клуб «Кіев-Баскет», відбулися в столиці України. Змагання проводилися в спеціальному майдані перед Національним спорткомплексом «Олімпікський». Зібралось 512 команд (торік було 355) із Києва, Білої Церкви, Доманька, Харкова, Броварів, Фастова, Кременчука, Нікополя, Тернополя, Житомира, Вінниці і Симферополя.

Це — тисяча п'ятсот тридцять шість учасників, які змагалися в турнірах у дев'яти вікових групах на 25 майданчиках.

Головний турнір — для 16-20 річних. Аде переможці здобували право виступати на чемпіонаті світу зі стрітболу, який відбувається 15-17 вересня в Будапешті. У дивізі найкращі виконавці студентська команда киянок «Едельвейс», яка, до речі, на чемпіонаті світу в Барселоні була четвертою. У хлопців першість виборола киявська «Дружба».

Шквал і дуже гострі були поєдинки серед старших, де змагалися з Біл. Скажімо, у фінальному матчі, де змагалися «Ед. Біл» (Біла Церква) і киявський «Будівельник», були представителі прайм команди нічної ліги. За ними, які протрали 7 : 14, виступили Андрій Костко, Андрій Росо, чемпіони України — 96 і президент клубу Гро Дієнко. Відбувся і спеціальний турнір для працівників пошти, в якому грали дипломати з Хорватії, Чехії, крім Прибалтики (об'єднаний колектив), США. Сема ді команди із США зустрілися в фіналі. «Американські качки» перемогли «Дядечка Семі» — 16 : 7.

Віктор БІРАЧЕНКО.

ЗЕМЛЯ МОЯ, ЗЕМЛЯ...

ЯК РОЗВ'ЯЗАТИ проблему землеробів? Кому має належати земля? Чи є альтернатива колективному господарюванню на селі? Чи наводять нас фермери? Яким шляхом вести реформування земельних відносин? Ці питання постійно турбують моїх виборців. Чи знайде Верховна Рада правильне вирішення проблеми землеробів в Україні? Я сподіваюся, що знайде.

Підпалани закладаються законами, постановами Верховної Ради України, указами Президента тощо.

Прочитав постанову Верховної Ради «Про земельну реформу»:

«Земельна реформа є складовою частинною економічної реформи, здійснюваною в Україні у зв'язку з переходом економіки держави до ринкових відносин. Завдання цієї реформи є перерозподіл земель з одночасним переадресуванням їх у приватну та колективну власність, а також у користування підприємствам, установам і організаціям з метою створення умов для різноманітного розвитку різних форм господарювання на землях, формування багатогалуздової економіки, раціонального використання та охорони земель».

«Перелучати земель у приватну та колективну власність, а також надання їх у користування громадянам, підприємствам, установам і організаціям у ході земельної реформи та закріплення їх права власності або користування землею здійснювати в порядку, встановленому Земельним кодексом України».

Якщо почитавши уважно весь закон, а потім спробую його сповна виконати, багато проблем буде розв'язано. А якщо ми візьмемося не виконувати Кабінету Міністрів «Про приватизацію земельних ділянок», то це однією проблемою стала менше.

Ці прислани я наведу для того, щоб ми не шукали причин, а виконували державні документи й не робили проблем там, де їх немає.

Наше законодавство чітко визначає власників землі, але місцеві органи влади часто не виконують прийняті законодавчі акти, чим гальмують виконання реформи, і тому на нові форми господарювання.

Можливо, закріплення в Конституції різних форм власності все-таки прискорить проведення реформи, і ми зрушимо з мертвої точки. Опір реформам достатньо знакий. Про це можемо довідатися з публікації у засобах масової інформації, що там і там немає і землі розукладати ікоземі, а ми перетворюємо на рабів, і ставимо намітати у нових підприємств чи у фермерів, і це багато чого може допомогти у «убовіальників за ірард», — а

віз і інші там. Хто хоче, той правде, шукає нових шляхів розв'язання проблем, а хто не хоче, той кричить, що роздаться землі, і тоді жити, як хочеш.

«Якщо ж поглядати з точки зору, то до якої воно примосаються, а тому й не поспішають виконувати законодавчі акти. То що ж робити з колективним господарством? Чи так уже погано працювати в колективі, якщо за рахунок колективного господарства мище і рівняється пласове господарство, яке є найнадійнішим засобом існування сьогоденних селянина? До селян в зарплату замість членів КСП, учителів, лікарів, працівників культури і сфери обслуговування».

Водночас треба вже зайти до реконструкції організації праці в колективних сільськогосподарських, удосконалювати організацію праці, зменшувати затрати на виробництво продукції.

Час арозуміти, що тільки члени КСП можуть розв'язувати питання діяльності господарства, а всі сторони акцентувати бути прийнятні як поради. Погляньмо, чи не забато в нас управлінський персонал? В деяких господарствах на чотирьох працівників один управлінець. Зробити на плата спеціалістів не залежить від результатів праці галузі, яку вони очолюють, а тому зацікавленості в підвищенні її продуктивності праці в нас немає. У це також вже далеко минулому запроваджува

ли нові форми роботи: утворення підрозділів, колективів, сімейний підрозділ, орендний і т. ін. Чи не час повернутися до праці на результат, а не на видоходів?

Як бачимо, все те, що по дехто так підписується, достеменно вписано до закону. Хотілось б почути про те, як краще організувати роботу на тій землі, яку сьогодні мають КСП і інші власники, які так боят

ся, що їх поглядати «корита», до якого вони примосаються, а тому й не поспішають виконувати законодавчі акти.

То що ж робити з колективним господарством?

Чи так уже погано працювати в колективі, якщо за рахунок колективного господарства мище і рівняється пласове господарство, яке є найнадійнішим засобом існування сьогоденних селянина? До селян в зарплату замість членів КСП, учителів, лікарів, працівників культури і сфери обслуговування».

А тому і про це пишу? Сьогодні постає проблема: чи мають наваніти мої працівники села право на пай у КСП? Деякі кажуть, що вони мусять займатися своїми справами і ніякий пай їм не потрібний. Це

так, кожен має робити свою справу, і робити її добре. А щоб робити добре свою справу, потрібно знати, що ти будеш забезпечувати всім належним. І не подумайте, як же треба змусити вибрати, а на законній основі отримати те, що належить тобі. Чому ми забули про те, як усі ці працівники села працювали на проголошенні буряка, на горідині, на всіх роботах, на які їх запрошували? То хіба не на поліпшення сільськогосподарського виробництва спрямована їхня діяльність?

Звичайно, ці працівники не отримували зарплату за працю, а їм не мають, але право на земельний пай, як це було закріплено в законах, прийнятих Верховною Радою України по передельному скликанню, вони мали. І це зобов'язало вони ходити з протиготуючою рукою, проханнями допомоги, а нарівні з працівниками КСП отримувати зарплату за користування КСП їхнім земельним пасом.

Час уже арозуміти, що розпакування цього — це не розтривкувати, а справедливий і розумний, як насамки, господарям села. Розпакування — це забезпечення старість усіх працівників села. Не по

дальше до подвійного глумлення зазначених норм, а відтак не виключаються помилки при застосуванні закону.

Обмеження правового статусу депутатів місцевих Рад, за якої переважна їх більшість виконує свої обов'язки на громадських засадах, дає підстав не поширювати на них обмеження щодо зайняття підприємницькою діяльністю, роботи за сумісництвом. Але це не повинно стосуватися депутатів, які працюють у відомств Радх чи їхніх органах на постійній основі або займають посади в інших державних органах та їх апараті. Остання категорія депутатів місцевих Рад прирівняла за своїм статусом до державних службовців повністю

сфера роботи працівників сфери обслуговування і культури? Забезпечення необхідним у державному і в матеріальному, організації за яку і доставляють пошти, обслуговування розрахунків за комунальні послуги — це все здійснює сфера обслуговування.

А тому і про це пишу? Сьогодні постає проблема: чи мають наваніти мої працівники села право на пай у КСП? Деякі кажуть, що вони мусять займатися своїми справами і ніякий пай їм не потрібний. Це

так, кожен має робити свою справу, і робити її добре. А щоб робити добре свою справу, потрібно знати, що ти будеш забезпечувати всім належним. І не подумайте, як же треба змусити вибрати, а на законній основі отримати те, що належить тобі. Чому ми забули про те, як усі ці працівники села працювали на проголошенні буряка, на горідині, на всіх роботах, на які їх запрошували? То хіба не на поліпшення сільськогосподарського виробництва спрямована їхня діяльність?

Звичайно, ці працівники не отримували зарплату за працю, а їм не мають, але право на земельний пай, як це було закріплено в законах, прийнятих Верховною Радою України по передельному скликанню, вони мали. І це зобов'язало вони ходити з протиготуючою рукою, проханнями допомоги, а нарівні з працівниками КСП отримувати зарплату за користування КСП їхнім земельним пасом.

Час уже арозуміти, що розпакування цього — це не розтривкувати, а справедливий і розумний, як насамки, господарям села. Розпакування — це забезпечення старість усіх працівників села. Не по

дальше до подвійного глумлення зазначених норм, а відтак не виключаються помилки при застосуванні закону.

Обмеження правового статусу депутатів місцевих Рад, за якої переважна їх більшість виконує свої обов'язки на громадських засадах, дає підстав не поширювати на них обмеження щодо зайняття підприємницькою діяльністю, роботи за сумісництвом. Але це не повинно стосуватися депутатів, які працюють у відомств Радх чи їхніх органах на постійній основі або займають посади в інших державних органах та їх апараті. Остання категорія депутатів місцевих Рад прирівняла за своїм статусом до державних службовців повністю

дальше мають отримувати селяни, а плату за користування їхнім земельним пасом. І не повинен спеціаліст сільськогосподарського виробництва отримувати натуроплату більше, ніж рядовий член КСП, якщо є нього оклад значно більший, ніж у рядового. Всі мають отримувати натуроплату за свій земельний пай. Чим більша віддача кожного гектара землі, тим більша буде натуроплата. Це спонукає всіх працівників села, щоб віддача гектара орієнтувала будь-якого байдуже.

У розмові зі спеціалістами КСП мені заперечували, що я зрівнював всіх. Виходить, набагато, що й я п'яний отримувати натуроплату так само, як і всі. Я хотів би заперечити. Кожен за свою роботу отримує зарплату пая. І вона відома, то того, хто краще працює. А чи завжди зарплата спеціаліста відповідає результатам його діяльності? Але як отримувати оклад і не зробивши нічого? Обмеження натуроплату більшу, ніж той, хто орав, сів, збирав. Кожен має отримувати за результати своєї роботи зарплату пая, а за користування — натуроплату відповідно до виробленого врожаю. А щодо недобросовісних працівників є ще простіший спосіб. Якщо вони не йому його пай, і нехай господарі самі, якщо не може працювати в колективі.

З усіх сказаного хочу зробити висновок: розпакування землі не ставит за мету, як деякі рекламують, розігнати КСП, а навпаки — дати можливість селянинові самому вибрати, як він працюватиме на землі. А об'єднанням у колектив, зацікавлення все-таки господарів і прагнати працювати так, щоб його пай давав якомога більшу зарплату. А своє багаторіччя працюючи селянин повинен отримати пенсійне забезпечення, а земельний пай забезпечити харчовими продуктами.

У цьому зацікавлені селяни. Потрібно все-таки стати їм усім заасоціюваними громадянами і не відкладати виконання законів до якогось мого постачання, а виконувати їх. Сподіваюся, що ми подолаємо всі негаради, і ми можемо амбіції й виробити а не створити її далі. Української можливості самому розрадіатися своїм багатством — землем.

Земле мої Ти потребуєш і повинні отримати ту землю, до якої і паяну, як може дати діти закоханих у свою справу хлібороб. Тільки він здатний планувати й жити тебе так, щоб діти його були б щасливими, високими виростками, буйновітими трав'я гай. А для цього хлібороб має стати господарем.

Володимир КАПУСТІН, народний депутат України.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією розглядає проект Закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про боротьбу з корупцією». Чому ж виникла така потреба?

У чинному Законі міститься низка положень, спрямованих на запобігання корупції. Зокрема, статтею 5 передбачено спеціальне обмеження щодо державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави (депутати усіх рівнів, голі місцевих Рад), спрямованих на попередження корупції. Таким особам забороняється займатися підприємницькою діяльністю, виконувати роботу на умовах сумісництва, ходити до складу правління чи

інших виконавчих органів підприємств, організацій і установ, що здійснюють підприємницьку діяльність.

Заборона покладати виконання функцій держави з зайняттям підприємницькою діяльністю, підкреслювалося на засіданні комісії, не викликає жодних сумнівів. Воно зумовлено самою природою державної служби. Водночас, стаття 4 Закону України «Про статус депутатів місцевих Рад народних депутатів» передбачає, що депутат місцевої Ради здійснює свої повноваження, не порівнюючи з функціями чи службовими діяльністю. Отже, виникла законодавча колізія, за якої існують два різні підходи у регулюванні одних і тих же правових відносин, що призво

дить до подвійного глумлення зазначених норм, а відтак не виключаються помилки при застосуванні закону.

Обмеження правового статусу депутатів місцевих Рад, за якої переважна їх більшість виконує свої обов'язки на громадських засадах, дає підстав не поширювати на них обмеження щодо зайняття підприємницькою діяльністю, роботи за сумісництвом. Але це не повинно стосуватися депутатів, які працюють у відомств Радх чи їхніх органах на постійній основі або займають посади в інших державних органах та їх апараті. Остання категорія депутатів місцевих Рад прирівняла за своїм статусом до державних службовців повністю

підпадає під дію Закону «Про боротьбу з корупцією».

Щодо депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, то на них повністю поширюються всі обмеження, встановлені зазначеним законом, окрім п. 4 ст. 109 Конституції Автономної Республіки Крим міститься однозначна заборона займатися їм підприємницькою діяльністю.

Пропозиції щодо внесення відповідних змін до Закону «Про боротьбу з корупцією» ініціювали і підтримували народними депутатами України та комісіями, зокрема Комісією з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування.

Прес-служба Верховної Ради України.

А «розбудову» залишимо політиканам

Надзвичайно перспективним також з'єднання портів Балтійського та Чорного морів швидкісною автомагістраллю, що дозволить різко збільшити й прискорити вантажо-

По-друге, не займо нагальні, що в усьому світі актуальні — один з найбільш рентабельних секторів економіки. В Україні це — Водотранспортні підприємства. Вони вилучають доходи від транспорту антагоністично-пасажироперевезень; різке збільшення швидкості й об'ємів; поліпшення якості експлуатації, а відтак строків служби рухомого складу; розвиток прилеглих територій. Це дає змогу відновити й поліпшити транспортної доступності; суттєвий розвиток агротуризму, особливо зарубіжними; величезні перспективи розвитку новоствореної інфраструктури трас. Для порівняння можна навести такий приклад: в Україні прокурок для палива вантажівки становить 100 гривень, тоді як в Україні 100 гривень. Держава може б покритивати витрати на закупку всіх енергоносіїв, що нині ми

— Чи має Україна достатньо необхідних технічних за-

ся зв'язок з мережею доріг і шляхів у країні Західної Європи. На східному напрямку продовження магістралі можливі два напрямки — на Ростов і Волгоград. Який з них буде обрано, покаже практична діяльність. С кільки варіантів і щодо напрямку північній — південь. Тут, до речі, частина магістралі (С.-Петербург — Київ — Одеса) протяжність 2700 кілометрів відповість дає параметрам, що їх визначено для стратегічних трас такого призначення.

Так, нам доведеться провести значну роботу з вивільнення земельних площ під цей проект. Під трасу західний кордон — Київ треба від-

До того ж слід врахувати, що передбачено знімання родючого шару землі з відведених ділянок, переміщення її в інші місця її використання за призначенням. Отже, за рахунок рекультивації можна буде зберегти загальну площу придатних для обробітку земель.

— Нарешті, така «дрібниця»: яка вартість спорудження транспортних «коридорів»?

— Орієнтовно — десь 11 мільярдів доларів США.

— А де ж їх узяти?

— Фінансове забезпечення цього проекту має здійснювати держава акціонерів об'єднання зі зміпанням капіталом. Беручи до уваги великий інтерес до проекту з боку сусідніх держав, а також очевидну вигідність та стабільність доходів від його реалізації можна з достатньою певністю розраховувати на активне вкладення коштів у цю дійсно великої державної ваги справу.

Вів розмову
Іван ДМИТРЕНКО.

Життя Рад

Болить Одесі Лузанівка...

[illegible]

І ось з ініціативи комітету самоврядування м. Києва й почалася відважна боротьба за відстоювання своїх інтересів. Тулі запросили голову Одеської міської Ради народних депутатів та її виконкому Едуарда Гурвіца, Суворовської райради і виконкому Івана Штотгіна, керівників ряду міських служб. Пристрасті були такі, що присутніх у їхньому праведному гніві важко було стримувати. Вони вимагали від міської ради, щоб вона прийняла рішення про заборону складу на території м. Києва. Е. Гурвіц підписав резолюцію з цього приводу.

шодо забезпечення мешканцям мікрорайону Лузанівка належних умов проживання». Захоли ці, власне, були вироблені керівниками виконкому спільно з учасниками отієї гарячої сходки, тому, думається, за нинішніх умов і оптимістичні, і реалістичні. Передусім, уже до 1 вересня, тобто до настання осінньої негоди, за рахунок міського бюджету (ох, як непросто за жорсткої грошової скрути відшукати на те кошти!) вирішимо відмонтувати всі дахи.

зупроводили й каналізацію пошевелили помішкань, бойлерні та теплотриси, внутрішні паропроводи, вентиляцію, водопостачання, права, ці витрати зібраві заані ком-пенсацію зобов'язані бюджету відомства. Одини житлові будинки по сьогоднішній день не мають каналізації. «Червона гвардія», зазначили, у свою чергу, мають подати про ремонт ліфтів, схожих, електропроводів, доріжок, асфальту, водопроводів в поряток і закрити підвали. Коли того, «Одес-волоканал» повинні замінити аварійні диланки на нові, а також замінити водопроводи по Миколаїв-ській дорозі, відраментува-ти устаткування на каналі-заційно-насосній станції, «Одесспілот» — обнови-ти устаткування на станції устаткування зовнішнього освіт-лення. Написано й ряд ін-ших заходів, серед яких — виділення 30 квартир для жителів з інвалідностями, 15 квартир для інвалідів та затоплених буди-нків.

Відомства, підпорядковані міськвиконкомові, в ряді випадків вже почали в Лузанівці визначені для них роботи. Важелі впливу тут традиційні: не виконаєш того, до чого тебе зобов'язали, то можеш і посадою погратися, — керівників про це

спресили. А як бути із гомосексуальними підприємцями, які баталюють за права сексуально орієнтованої людини? Іх же й до цього не раз зобов'язували утримувати його в наслідуючому порядку: «Якщо сексуально орієнтовані міста міста нинішнього не будуть визначені: в разі свідченнями керівниками цих підприємств, що вони не мають термін намічених заходів, звернутися до прокуратури про вирішення питання щодо відшкодування збитків, понесених цими організаціями іншими населеннями, місцевому господарству, навколишньому середовищу, а також відшкодування збитків, завданих до кримінальної відповідальності відповідним службовим особі. При цьому ще й зроблено посилення на те, що це не є економічною діяльністю, а діяльністю заволодіння активів. Що ж, може хоч отакій «останній

Однак навіть якщо все, що сказано, і буде здійснено на сто відсотків, то про докорінні зміни в долі Лузанівки, її мешканців все одно говорити буде передчасно. Бо паралельно слід вирішити і глобальні проблеми: спорудити, поряд з уже діючою, але занадто малопотужною і фізично зношеною, нову каналізаційно-насосну станцію №

[illegible]

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Армія. Бюджет. Управління

Актуальні проблеми Збройних сил України

ОДНЕ з найважливіших питань будівництва й розвитку Збройних сил — формування раціональних структур для їх управління та виконання основних функцій. Звідси необхідність розподілу функцій між системами адміністративної (адміністративно-економічної) та оперативної (сучасної військової) підпорядкованості.

Не практично вирішено у всіх демократичних державах, де здійснюється швидкий контроль за діяльністю Збройних сил, що дає змогу якісно розв'язувати проблеми утримання армії в постійній готовності до застосування в умовах жорсткої обмеженої військового бюджету.

На мій погляд, сьогодні в нас поки що немає єдиного розуміння цих функцій. Існують особливості та своєрідності систем адміністративного (адміністративно-економічного) та оперативного (сучасної військової) управління Збройними силами, що виводять з дискусії дискусії. Тому й хочуть виконувати дискусії. Щоб викласти дискусію і в такий спосіб знайти національні системи управління Збройними силами України.

Політичне керівництво державою і в скрутний економічний час приділяє увагу проблемам будівництва й розвитку Збройних сил. Підтвердження цього є розпорядження Президента України від 05.05.1996 р. «Про створення Державної експертної комісії з питань будівництва й розвитку Збройних сил України та інших військових формувань України». До складу цієї комісії увійшли політики, представники законодавчої влади, економісти, юристи, науковці та військові. Головною завданням комісії є аналіз, експертна оцінка, координація й контроль виконання відповідними міністерствами затверджених Президентом України концепцій, програм та інших рішень з цих питань.

Члени Державної експертної комісії вперше зібралися 30 травня 1996 року під керівництвом В. Гурбулина, якого призначено головою комісії. Під час зустрічі до членів комісії було доведено вимоги Президента України та основні принципи діяльності комісії.

Йшлося про те, що Збройні сили України — основний атрибут державності й гарант незалежності. Тому їх реформування, будівництво й розвиток є важливими державними завданнями.

Голова комісії вказав на те, що в сучасних умовах Збройні сили потребують цинічного контролю, демократичності в управлінні, динамічності в будівництві.

Наголошували на державному характері в оцінці подій на експертну концепцію й програм реформування, будівництва й розвитку Збройних сил та інших військових формувань України. Основним критерієм у визначенні раціональності тих чи інших концепцій і програм вирішено вважати мінімізацію витрат держави на оборону.

Особливу важливість мають програмні перебудови управління Збройними силами. Тому основний акцент у моїх статті — саме на цих проблемах.

На сучасному етапі розвитку військової справи в розвинених демократичних країнах застосовують два основні методи управління — адміністративний та оперативний.

Розглянемо військова наука, яка обстоює методи демократичного режиму, зрозуміло, й не займалася вивченням демократичних методів управління армією. Тому тепер потрібно поставити це проблемне питання для обговорення й вивчення і на рівні штабів, і на рівні військових частин, і на рівні військових факхів. Вказав, не обійшлося впровадження у практику демократичних методів управління й супроводження, і всіма його інститутами, і особливо Збройними силами, — не треба доводити. Це очевидно.

В історії завжди доносили історичні досвід особистості адміністративного та оперативного управління Збройними силами. Щоб можна було ефективно впровадити методи демократичного управління.

Називаючи засади, передумови розгляду цього питання є економічне становище держави, обмеженість військового контингенту, необхідність реформування й супроводження, і зміщення їх чисельності, посилення контролю за діяльністю Збройних сил з боку Верховної Ради та уряду України.

Дозволю собі сформулювати, що, на мій погляд, треба розуміти під адміністративним та оперативним управлінням Збройними силами демократичної держави.

Адміністративно-економічне управління — це діяльність органів державного управління Збройними силами з реалізації державної політики у

сфері оборони, забезпеченні Збройних сил всім необхідним для їх підтримання в готовності до виконання означених. Конституційних завдань, контролю за діяльністю, будівництвом і розвитком Збройних сил.

Адміністративне управління Збройними силами ґрунтується в основному на державній політиці щодо оборони та на економічних законах, що тісно чи іншою мірою діють у сфері економіки держави.

Головне завдання органу адміністративного управління Збройними силами полягає в тому, щоб, виходячи з військово-політичної ситуації, яка склалася, та з прогнозів на майбутнє, з економічного становища держави, опинитися на шляху соціальних аспектів, визначити основні принципи та напрями будівництва Збройних сил та їх підготовки. Це має бути покладено в основу військової політики держави, знати своє відображення в концепції будівництва Збройних сил і впровадження в практику.

Виходячи з головного завдання адміністративного управління Збройними силами, можливо визначити його основні функції.

Передусім це — всебічне забезпечення життєдіяльності та боєздатності Збройних сил через військовий контингент і суворий контроль за витратами коштів, закупівлю озброєння та бойової техніки, фінансування військової науки та науково-технічних, конструкторських робіт, організація постачання для Збройних сил військового майна та продовольства.

Важливий блок функцій адміністративного управління Збройними силами — співробітництво у військовій сфері з міністерствами оборони інших держав, взаємодія та робота з органами законодавчої влади, зв'язок з громадськими організаціями та місцевими органами влади, міжнародна діяльність, розв'язання проблем правового та соціального захисту військовослужбовців і членів їхніх сімей.

У практичному плані органи адміністративного управління Збройними силами мають працювати над всебічним забезпеченням армії, від ідеологічного до соціального. Основною метою є військовий контингент. Призначення на утримання Збройних сил, які є засобом для виконання для уряду держави, і для структур адміністративного та оперативного управління Збройними силами.

Основна мета адміністративного управління — створення для Збройних сил належних умов для їх будівництва й розвитку, підготовка й підтримання в такому стані, щоб вони були здатні виконати завдання, поставлені перед ними державою.

Досвід демократичних держав показує, що адміністративне керівництво Збройними силами здійснюється шляхом (міністерствами оборони), яке очолюють цивільні керівники. А у складі цієї структури працюють представники і законодавчої влади, і цивільної та військової фахівці.

Дещо в іншому аспекті можна охарактеризувати оперативне управління Збройними силами, яке ґрунтується на законах збройної боротьби.

Оперативне управління (сучасної військової) — це підпорядкована діяльність органів військового управління із планування застосування, здійснення підготовки та управління діями Збройних сил в мирний, і у воєнний час.

Основними завданнями оперативного управління є планування застосування Збройних сил у мирний час, оперативної побудови та мобілізаційної підготовки, практичне виконання заходів для реформування, будівництва й розвитку Збройних сил.

Оперативне управління здійснюють органи військового управління (комітети навчальних штабів, генеральні й головні штаби), які відповідають за практичне реалізацію воєнно-політичних і воєнно-технічних завдань рішень з оборони держави, підготовки й підтримки Збройних сил у готовності до виконання завдань за умов воєнного стану.

Основна мета оперативного управління Збройними силами — спрямування зусиль командувачів (командирів) і штабів на виконання готових заходів, поставлених перед Збройними силами державою.

Не варто помилити і зробити висновок, що лише в умовах раціонального розподілу функцій адміністративного та оперативного управління Збройними силами можна досягти основної мети — забезпечити достатню обороноздатність держави.

При цьому створюються відповідні умови для раціонального витривання військового контингенту, досягання суворого відповідальності за виконання поставлених на нього завдань і в системі адміністративного, і в системі оперативного управління Збройними силами.

Адміністративне управління, виконуючи свої функції, є системою державного управління Збройними силами. І певною мірою підпорядковується системі оперативного управління.

Тобто це дві абсолютно незалежні одна від іншої системи, вони взаємопов'язані.

Раціональність, динамічність, оперативність і ефективність в управлінні Збройними силами єдині і ґрунтуються на тій самій основі та чіткому виконанні функцій адміністративного та оперативного управління за керівної ролю адміністративного управління.

Тому на порядок денний сьогодні необхідно поставити питання законодавчого визначення розподілу функцій управління Збройними силами. А також визначити порядок розподілу місця та роль інших військових формувань України під час виконання стратегічного застосування Збройних сил у мирний час та в разі виникнення військових конфліктів чи регіональної війни.

На мій погляд, виходячи зі всебічної оцінки воєнно-політичної ситуації нашою Україною та її економічного становища, потрібно уточнити завдання для Збройних сил, переглянути основи воєнної доктрини України і Закон про оборону України. І внести зміни в стратегію, оперативне мистецтво, тактику, організаційну структуру і чіткість Збройних сил та підготовку військ (сил).

Розподіл функцій між адміністративним та оперативними системами управління Збройними силами України дасть можливість досягти найбільш сприятливих умов для раціональних витрат коштів з метою досягнення, підтримання Збройних сил в боєздатному стані та якісного виконання завдань з їх реформування, будівництва й розвитку.

Віталій РАДЦЬКИЙ,
голова експертної комісії
Міністерства оборони,
генерал армії України.

3 пошти

ЯК ГРАБУЮТЬ НАШ НАРОД

Навесь трішки цінації бухгалтерії. Ми в Росії закуповуємо 500 млрд. куб. м газу. Згідно зі світовими цінами 1000 куб. м коштує 80 доларів. Тож за 500 млрд. куб. м газу Україна мусить заплатити Росії 4,0 млрд. доларів.

За ціми самими цінами транзит 1000 куб. м газу на 100 км обходиться в 2,6 долара. Ми транспортуємо 120 млрд. куб. м російського газу до Європи. Довжина наших газопроводів становить 1700 км. Тож Росія щорічно за транзит цього газу повинна нам заплатити 5,3504 млрд. доларів.

Крім цього, щорічно в наших газозапасниках зберігається 18 млрд. куб. м російського газу. Відповідно до найвищих розмінок за цю послугу Росія має заплатити 400 млн. доларів.

Отже, щорічно за транзит і зберігання газу Росія має заплатити Україні 5,704 млрд. доларів.

Висновок, що Україна цілком здатна розраховуватися за споживаний російський газ своїми послугами за транспортування та зберігання на своїй території російського газу, та ще й нам нажити доплата в сумі 1,704 млрд. доларів.

То чому ж Президент нагадує нам, що ми в Росії великі боржники? У грудні минулого року наше телебачення радісно повідомило: наш уряд ухвалив рішення про транзит газу до Європи по території України. Підприємство П. Дашенко зуміє домогтися у Москві підвищення ціни... на три центи, тобто заплати 2,6 долара Росії платити нам 0,50 долара. Знову казачина угод! Душко, тож, що немає твердості в Україні у відстоюванні своїх економічних інтересів.

А Росія поводитися як звичайний колонізатор, якому мало одержати від Європи 9,6 млрд. доларів за свій газ, вона ще й нас грабує.

Як нам подобається тако брідній обійми? Вимагаємо, щоби природою підписання цього Договору зайнялися Верховна Рада та прокуратура.

Михайло ПУХТА.

Коломия
Івано-Франківської області.

А про скіану діаспору не чуті

Шановні — як за не залежності України — можна було послати до Росії, де проживають близько десяти мільйонів українців, і серед них — наші діти, посилки. Ці посилки недержавно нам коштували, а все ж ми від себе відправили, і надіслали. А тепер чому стало не можна.

Знаємо, що в Україні економічна криза. Проте посилками держави не розбурхувати, якщо вагони не розтягнуті. До того ж переслідування посилки хіба не дає державі доходу?

У пресі, по радіо мовлять про західну діаспору. А про скіану не чуті. Може го, що ці діаспори не має діалогів? Державі повинна сприяти розвинення за узгодженим бізнесом зарубіжних. Українці Росії хочуть — такі туди за'їзди з України. Хіба не можна домовитися на державному рівні про переслідування посилки?

Пакушевська, Київська, Галицька та інші — всього десять підписів.

Поліція Львівської області.

З 30 липня Національні медіакомпанії і радіо України розпочають трансляції програм Олімпійських ігор в Алашані, у яких учасники беруть участь національні олімпійські збірні України.

Щодо з доповіддю першого та другого каналів Українського телебачення у найближчі часи протягом 11-12 днів буде ухвалено рішення про спільне використання трансляційних потужностей.

Ексклюзивні права на розповсюдження під час трансляції по телебаченню Олімпійських ігор надає Агентство «Телеадроліана».

Директорат України.
Телефон для розміщення реклами на телебаченні і радіо: 228-91-29, 228-12-10, 228-12-53.

Агентство «Телеадроліана»
Ваша реклама під час трансляції Олімпійських ігор.

Руху за — будувати. своєривні органи прокуратури

ЗГІДНО з законом України «Про прокуратуру» на прокуратуру покладено епішй нагляд за точним і об'єктивним виконанням законів усіма громадянами, організаціями та службовими особами, у тому числі і органами місцевої, обласної, державної, місцевої влади і Кабінетом міністрів. Особливо актуальні питання цього нагадує в наш час, коли характерними рисами стали криза економіки, загальний спад дисципліни, зростаюча злочинність і правовий нігілізм. За таких умов прокуратура — один з наближених камінів держави, надійний бар'єр для протиправних дій.

На жаль, останніми роками часто стає чути голоси про те, що мова, прокуратури в її нинішньому вигляді — аномалія, що функції прокуратури слід різко обмежити, а сама вона має стати лише приладом чи то судової системи, чи то Міністерства юстиції. При цьому посилаються на захід. Дуже некоректно та обставина, що вступом до Ради Європи обумовлено, серед іншого, і виконувати функції прокуратури, а це може призвести до катастрофічних наслідків у сфері законності. Проте багато хто з підтримку цього вимоги про зменшення функцій прокуратури цього не розуміє.

Та й на яку країну Заходу орієнтується при реформуванні? Адже у кожній є свої особливості. Так, у США прокуратури в Міністерство юстиції дійсно становлять одне ціле. Проте чому органу підпорядкованому системі місць ув'язнення і Федеральному бюро розслідування, у Великобританії, це Міністерство юстиції. А в Україні, як ми бачимо, це не так, як у інших країнах, а саме — охорона надр і лісів, а ФБР на рівні країни виконує функції нашої МВС і СБУ, органи прокуратури в США наділені функціями, що у ряді випадків не властиві прокуратурам інших країн. Але в США це нікого не непокоїть і там не кваліфікують підняти прокуратуру під стандарт інших країн. Чому ж ми намагаємося

сліпо копіювати іноземний досвід у проекті на майбутнє? У нашій країні високим судовою реформи 1961 р. функції прокуратури, такі самі широкі як нині в Україні, об'єктивні, лише підтримання державного звинувачення у суді. Але мало кому відомо, що вдаліший юрист А. Коні висловився негативно про таке реформування прокуратури.

Якщо у нас прокуратура реформуватиметься за заданим зразком, то чи буде вона при судах або у складі Міністерства юстиції, це призведе до негативних наслідків.

Реформа прокуратури по-західному калібрі і реформу органів військової прокуратури. З 1991 р., та й раніше, уживаються іх ліквідації як «лишньої» або зберігати за умов, що працівники її мають стати — цивільними особами. На часта, вона залишилася у тому самому вигляді. Якщо, як вказували, підбудеться звуження функцій прокуратури, то нагадає у Збройних силах або буде зведено до нуля (у разі існування прокуратури при судах), або стане наслідком за вузьким колом питань. Це дасть зрозуміти, як на стає боротьби із злочинністю у армії, так і її безоплатності в цілому. З привнесених органів прокуратури у відомості із заданим стандартом по контролю опиняться органи СБУ і МВС. Але однією з причин необґрунтованої

них репресій і було обмеження прокурорської нагаду за організації системи.

Кілька років тому стала модною теза, що надала прокуратуру в сфері економіки — спаліти командно-адміністративної системи, що за умов ринку він не потрібний, що той сам він не відіграє і не буде, напевно, необхідності державного втручання в економіку нового типу. Сьогодні рідні відомо, скільки злочинів відбувається у сфері приватизації, грошового обігу тощо. Дезорганізація в економіці, рідні махінації, маса рішень, що приймають місцеві органи влади проти закону, інші порушення — все це велике поле діяльності для прокуратури. Жоден орган її тут не замінить.

Слід зазначити, що працівники такої невеликої платової чисельності прокуратури як Київська транспортна, яка здійснює свої повноваження на Київському транспортному вузлі й на інших вузлах, виконують цілком велику роботу. Це свідчить про ефективність організації цього транспорту, розташованого у Київській області, лише за 5 місяців воготного року у процесі закінчення наданих перевезень було виконано 60 порушень законності у сфері економічних відомостей, поданих в інтереси держави 52 позиви до арбітражних судів і повернутий державі понад 45 млрд. грн. Велу роботу проведено прокуратурою з ліквідації порушень законності при проведенні приватизації, охороні праці, житлових та інших прав громадян.

Неподалік прокуратури повернули координати функцій стосовно інших правоохоронних органів, яких вона була позбавлена кілька років тому. Отже, визнаючи помилковості навіть невеличкого звуження функцій прокуратури. А зараз знову їх звуження. Де ж казали? Кома вилікує? Вражувачи вимовляють питання щодо місця і функцій прокуратури, спробуюмо відповісти. Насамперед деяким особам,

що мастросні до нехитрої серййзності будь-яких західних зразків, не забуваючись про те, що приймається ті в Україні з її відмінностями від західних країн. Водночас, наприклад, залишається поза увагою практика призначення Прокурора України глави обласних адміністрацій 1994 р. з такою практикою було покічено, але у 1995 р. її відновлено. Але ніде це не практикується у країнах Заходу. На чаші послід глави держави не призначає — там їх займають виборні особи.

Даються знання і відомості інтереси. Зокрема Міністерства юстиції, для якого підміняти під себе прокуратуру, означає підвищити власний статус. У грудні 1991 р. у Росії урядом президента міністерство внутрішніх справ і КДБ об'єднали у міністерство безпеки і внутрішніх справ. Проте Конституційний суд Росії не кадрував знятих осіб антиконституційним.

Важко відомо, наскільки випадає від реорганізації прокуратури лише в одні з служб Міністерства юстиції всілякі порушення, ліквідації місцевих органів прокуратури і прокурорів громадян, держав в цілому, громадян окремо.

За останні роки функції прокуратури було розширено. На неї покладено надала за Кабінетом міністрів України, а також за оперативного-розшукового діяльності в органах МВС і СБУ. В даний момент часу до законодавства виконано зміни, які поширюють права адвоката на попереднього слідстві. Багато хто робить для підлядання ролі суду, або він став по-справжньому незалежним і підлягає діяльності закону, що він не знаєвав нікого тиску, що стало історією горезвісних «телефонне право». Звуження зміни і інших правоохоронних органів. Прийняти нові закони, які стосуються на боротьбу з корупцією і організованою злочинністю.

На цьому такі викликають нерозуміння і тривогу шляхи з реорганізації прокуратури і різкого обмеження її функцій... У зв'язку з цим наслідком хоча нагадати про одну реорганізацію в минулому — самого Міністерства юстиції. У 60-ті роки його зовсім ліквідували, а функції передали іншим відомостям. Наприклад, організаційне керівництво судами передали судам, кодифікацію законодавства — новоствореній при Раді Міністрів юридичній комісії. Проте неможливість ліквідації міністерства незалежним стала очевидною. 1970 р. воно було відновлено.

У новій Конституції внаслідок держави до компетенції прокуратури вже не входять такі її важливі функції як проведення попереднього слідства, загальний нагляд, арешт підозрюваних або звинувачених у здійсненні злочинів. Останнє передано суду. А що вестиме слідство у справах підслідних органів прокуратури, взагалі невідомо.

Якою мірою це доцільно, показує життя, але хоту у зв'язку з цим навести такі приклади. 1995 року Київським транспортним прокурором було близько 300 справ на арешт, з них у суд оскаржено лише одну востанню про обвинувачення звинуваченого і ту замкнуло одним чином. Чи є сенс передавати суду розглядаючи питання про арешт підозрюваного або звинуваченого, останній звинувачений злочинів, прокурорсько-слідством законодавством захищеною має право оскаржити таке рішення прокурора у суді, до того суду істотною кою наслідком функцій контролю за правомисливості дій прокурора чи суду.

У народі кажуть: руйнувати — не будувати. Чи варто руйнувати таку систему, що потім знову відновляють? А створювати буде набагато важче.

Спогадую, що між ринком правоохоронних органів зникнуть будь-які тертя і з'явиться лише співробітництво. Інакше бути не може — всі ми робимо одну справу і вимагаємо страву.

Олег АБАКУМОВ,
Київський транспортний прокурор,
Олександр СТРАТІСНИЙ,
помічник Київського транспортного прокурора.

Календар «Гу»

«Нас тут тріста, як скіпів, товариства лягло»

ПРОВІДНИ українські історичні стверджують, що під час нерішучості очікування Богдана Хмельницького на першому етапі національно-визвольної війни українського народу, з мільйонами вояків наших сусідів відстояли перемогу над Жовтими Богданами, Гетьманами, а Польськими поляками було зроблено, і перед козаками військом та постанками відірваніся довірливо. Висловлюючи своєго стверджувати, що сплину Богдана Хмельницького, але він чия шасина не споритимос.

стратегічна, а тільки політична добутих мир з Польщею. Під час війни він ухвалив переміг з новим польським королем Яном Казимиром.

Але незважаючи на Зборівські договори, підписані 18 серпня 1649 року, Польща хотіла втрачати свого вільного становника на українських землях. І польський король, збираючи величезну, як на той час, армію — 180 тисяч добре озброєних і навчених жовнірів — знову рушив в Україну. Вогнем і мечем утверджував своє панування. Український гетьман склався під натиском армії 180-тисячної армії, а також війська скористався допомогою з боку 50 тисяч татарського війська рухалося в бій з таким разом із козаками і постанками селянами.

У жовтєврий рінок Стір і Північній, біля волинського містечка Берестечка, дві армії зустрілися. У початкові боєві українське військо було змушено відступити. У 30 червня, коли супротивник зійшовся у вирішальному бою, гетьманська армія знову зазнала поразки. Але і Богдан Хмельницький, і його бо-

йові соратники — полковники Богдан, Демченко, Іванченко, Пилипко, Любодра та інші були добрі стратеги і тактики — наслідок людей у бою не кидали. Та в розвідці бою сталося несправедливе татарське рішення, розташовані на одному фланзі, несподівано почала тікати. Хмельницький із групою старшин метнувся їй наперері, щоб зупинити союзників. Та втрутати становили не вдалося. Мало того, зрадничі татари силою забрали з собою ще і Хмельницького, облоголи ввійсько, яке в скрутні хвилини розгубилося. Польське військо, несподівано віддали метнувшись врозті. Одні історичні стверджують, що на бою Берестечкської битви поклали голови 30 тисяч козаків і повстанців, а другі стверджують, що в битві не виступили, хоча вороги обидві їх зберегли життя, якщо здаються. «Нас тут тріста, як скіпів, товариства лягло і змил не приймемо!» — це зрозуміло. Шкода, що не було розгромлена під Берестечком, але намагаються переконати нас деякі історичні, насамперед польські, — лише суцільні істо-

рин Гурій Бухало. — Незаперечено, що армія Богдана Хмельницького втратила десь до десяти тисяч козаків.

Від остаточного розгрому на врятування військо наказаний Гетьману Івану Богдану, який після зради татар здійснив командування на себе. Козаки і повстанці відійшли до болятихих залив Північній і там здійснили оборону, оточені з трьох сторін татарською армією. Проте востаннє днів українське військо утримувало зайняті позиції, а в ніч 3 у на 10 липня димом вийшло з оточення.

Через болото, виставивши вузький фронт, вони були під атакою ворога, дошки, деревинами. Не поклали й гармат.

Прийнявши відступ козаків зграю. Ніхто з козаків не повстанців, а й не виступили, хоча вороги обидві їх зберегли життя, якщо здаються. «Нас тут тріста, як скіпів, товариства лягло і змил не приймемо!» — це зрозуміло. Шкода, що не було розгромлена під Берестечком, але намагаються переконати нас деякі історичні, насамперед польські, — лише суцільні істо-

Гетьман Іван Богдан.

Хмельницький, поперувавши з татарською полону, козацька територія звужувалася до одного Київського воєводства, а число репресій збільшувалося до 20 тисяч козаків. Польська шасина поверталася в своє місто, на українські землі.

Володимир КРАСНОДІМСЬКИЙ.

Економіка на «електротязі», або Дещо про енергозбереження в Україні

ЗГАДАЙМО деякі промисловість і шляхи її розвитку в Україні ідея екологічної нафти і газу, які об'єднують міжнародними цілями українську спадщину і північними, ми не будемо знати, куди по нафту і газ випарувати.

Несаме ж Україні билися як чотири роки... Склад виробництва такий, що можна тільки зирнути про показники періоду «високої американської продукції української промисловості» — найдовше в світі, молоді виступають в холодних класах і аудиторіях, нема огулки, яке начебто в Україні є. Окремі політичні сили емоційно хвилюються в антидемократичній акції, не поспішаючи людям, що в Росії закривають і б'ють закривати нафта з показниками країн, що на байдуже українських штахт, і так там мало зарплатують зарплату, а то російської нафти на газу на весь колишній СРСР може не вистачити вже через декілька років...

Енергозбереження в електротехніці — це дуже просто

Так, росіяни живуть не гірше нас, але продавати метал, сировину, цукор набагато важче, ніж нафту і газ. А ми російські ринки здебільшого втрачаємо. На захід нас попри всю агітацію за вільний ринок не пускають. Захід в Україні шкандявить, заставляє, лише закриття Чорнобиля та ядерна зброя.

То, може, будемо робити те, що мільйони наших держав, не звертаючи уваги на політичні ігри? Невже народ України не в змозі самостійно вирішити за своїми економічними проблемами?

У квітні цього року перед відкриттям III Міжнародної виставки-конфедерації «Енергозбереження та технології» відбувся «круглий стіл» з проблем енергозбереження. Під час обговорення кореспондент однієї «глобальної» газети запитав: «Навіщо займатися енергозбереженням, якщо найбільш підприємість простіше?» Варто було б запитати: чому підприємства стоять? Але насамперед Україна споживає більше як 2% енергосировини світанку, маючи чисельність населення менш як 1% від світового. Енергосміст вітчизняної продукції в 2-3 рази більша, ніж у розвинених країнах. І який би політичний устрій у нас не був (соціалізм чи соціалістичним чином «капіталізм з соціальними гарантіями»), «базис» однаково визначитиме «надбудову», і зрештою, рівень нашого життя. Це зрозуміло вже як виконавця, так і законодавця влади, і праці, і діла, і центри. Завдяки цьому було прийнято Закон України про енергозбереження і створено державний комітет з енергозбереження. Можливо, в сфері економіки це єдине, в чому ми випередили Росію.

Держкомрозбудови не маючи намір розв'язати чимало проблем. Деякі з них означу деталіше.

«АСЕС» випускає машини з електротрансмісією. Як купувати.

Добре відомо про чудові бойові властивості танків Т-82 і Т-84, що розроблені заводом ім. Меліхова (Харків), а також і про те, що інженери докладно вивчили ці машини.

Ризикну запропонувати таке: якщо танки зроблено без електротрансмісії, то, може, краще порівнявати ще рік-півтора, обладнати їх за останнім словом техніки і вже після цього запускати в серію виробництва. Варіант такої розробки в Укроборонпромисленні дослідного зразка навіряд чи перевищить 150-200 тис. американських доларів.

Розробники пересувних транспортних засобів з електротрибомом добре знають, що за потужності первинного теплового двигуна більше як у 200 кіловатських кіл, електротрансмісія економічніша за традиційні механізми або навіть підвигачні передачі.

Билися як 2 роки тому випадком доводилося про існування в Міністерстві машинобудування, конструкторів і військово-промислового комплексу програм, за якою велася розробка українсько-комбайну.

Спеціалісти відомого дніпропетровського підприємства, де цю роботу координували, цілком зрозуміли перспективність створення комбайна з електротрибомом, але виявилось, що на той час треба було за один рік розробити конструкторську документацію і виготовити дослідний зразок комбайна. Оскільки наша система розподілу бюджетних коштів не давала можливість замінити виконавця і дешево (на перекор, не більше!) відіграти термін виготовлення дослідного зразка комбайну, було остаточно прийнято механічний варіант.

Після цього з українським компанією стався те, що й мало статися — з'явилася копія, навіряд чи набагато краща і дешевша за продукцію «Ростсельмаш».

Ось інший приклад — продовжує, що вже у серійному виробництві. На машині так само, як чеські чи румунські троллейбуси, язале собою автобус, в якому замість двигуна внутрішнього згоріння використовується електричний двигун. Знову копія? Значно поліпшити характеристики троллейбусів (та й величезних автобусів теж) можна було б, якщо б використали в нашій країні принцип кожного ведучого колеса від власного електричного двигуна. Це дало б змогу завдяки

власності карданного вала знизити рівень підлоги транспортних засобів до 0,2-0,3 метра (можна ще менше, але наші дороги не дозволяють). Остатній показник в транспортних засобах — один з найважливіших, оскільки визначає габарити, масу і остійність машини під час руху. До речі, у таких транспортних засобах можуть запровадити лизли, які користуватися з інвалідами колясками.

Чому тоді в нашій державі навіть обмежені наявні кошти витрачають нерационально? Причина скорше за все в системі відрахування виконавців конкретних робіт, відсутності реального конкурсу та широкій інформації про науково-технічні проекти.

Захід нам не допоможе

Деякі західні країни, а також міжнародні фінансові установи допомагають Україні фінансовою допомогою. Кредитори завжди закликають у виконання боргових зобов'язань, тому зрозуміло, якщо бажання контролювати використання кредиту (надто багато прикладів розкрадання бюджетних коштів доводилося на теренах колишнього СРСР — СНД).

Тому найчастіше гроші передають не Україні, а (для України) західним фірмам. Таким чином, Захід має від фінансової допомоги потрійний шанс: відсотки за кредити (під гарантії Української держави), інвестицій і розвиток власних виробників, а також додаткові робочі місця.

Саме тому, тільки-но під час розробки будь-якого проекту виникне необхідність у проведених науково-дослідних робіт, цей проект не профінансує ні МРФ, ні ЕБРР. Хто з інженерів буде інвестувати виробництво в Україні техніки позайного призначення (в тому числі і військового), яка набагато перевищує техніку європейської аналогії? Нам у кращому випадку нададуть екологічно шкідливі проекти, а також «збіри» — виробництва з інженерних комплексів з розрадином технологічним диском. Можуть запропонувати і виробництво тієї продукції, що вже продукується чи знімається з виробництва в інших країнах (доки почнемо виробляти продукцію, наші відставання від провідних зарубіжних фірм було становити 5-10 років).

Та й навіть Зброю високопродуктивності України? Відомо ядерну зброю, зокрема Чорнобиль — про нас остаточно забувають.

Замість висновків

1. За завданням Держкомрозбудови нині розробляється Програма з енергозбереження в Україні. Впроваджені значення електротрибун для націоналістичного господарства, можна було б рекомендувати увести до Програми такі положення:

— підвищити рівень проектних робіт за допомогою стандартів, що регламентували б процес розробки електротрибун, в тому числі і для найбільш поширених його застосувань (насоси, вентилятори, компресори, конвеєри тощо);

— забезпечити належну експлуатацію машин і механізмів з електротрибомом. Робити це слід на основі стандартів і контролюючим органом мають стати спеціальні інспекції з енергозбереження, а держорган — фірма, що займається енергетичним аудитом;

— широко запровадити економічні системи привади з ланковим регулюванням швидкості. В розвинених країнах частка таких типів привади становить 30-40% від загальної кількості, а у вітчизняній практиці — лише декілька відсотків. Це доводить, що найбільш поширених типів машин і механізмів економічно 20-50% електротрибун. Проте не варто цілоповерхово заміняти лисові, коли для всіх випадків використовувати стандартні перетворювачі частоти, забуваючи про інші перспективні типи перетворювачів: регулятори напруги (трансформаторні, тиристорні, транзисторні і інші), перетворювачі для систем асинхронно-вентильного жаскаду. Перспективні також системи електронного управління і вентильні двигуни.

2. Необхідно ініціювати виробництво в Україні сільськогосподарських комбайнів з електротрибомом.

3. Перел розробку конкретних проектів потрібно провести науково-технічну конференцію, куди запрошувати всіх можливих розробників, щоб освітлити весь спектр проблем і визначитися з виконавцями.

Таким чином, слід підтримати загальною парламентом програму виконавчої влади про необхідність «підприємства» до світового рівня галузі і підприємств, які можуть швидко діяти відразу. Це не найперспективніша подія цього електроенергетичного промисловості, і пропуск, зокрема електротрибун. Згадаймо кращі технічні країни.

Володимир МАМАЛІГА, кандидат технічних наук, доцент НТУУ «Київський політехнічний інститут».

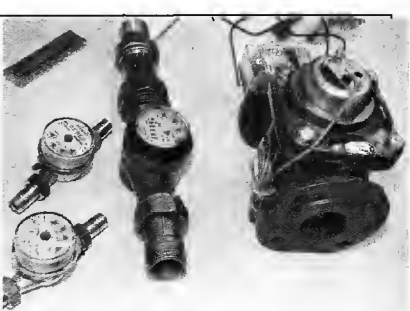
Маємо більше. І не гірше...

У Національному виставковому центрі відбулася виставка-ярмарок «Ресурс-96», на якій експонувалися сучасні енергозберігаючі обладнання і технології для житлово-комунального господарства: газові і теплоточильники, ізоляційні матеріали, прилади для контролю й обліку споживаних води та електроенергії, котельні обладнання.

Здебільшого було представ-

лено вітчизняні та спільні підприємства, деякі зарубіжні фірми із Франції, США, ФРН, Польщі.

На мистах: правдивих спільного товариства «Укр-Поль-Енергосер» Іван Бушак демонструє електротрибу для обігріву індустріального будинку і прилади автоматизації до нього, димильники для гарчачої і холодної води тієї ж фірми.

Душки гучають мужі, як золоті неплатежі

ВІДПОВІДНО до концепційних рішень до кінця вересня, судячи з цього, буде остаточно сформовано новий склад уряду. Чи означає це, що до цього часу не має конституційної зміни в податковому законодавстві стосовно не платіж? Завжди. Як прийняти про це свідчить рішучий німір Прем'єр-міністра Павла Лазаренка скоротити термін проведення засід податкової політики в Україні на рік.

Проте, як підкреслювалося на останньому засіданні уряду, здійснені законодавчі прискорення на цьому терені за умов бюджетного дефіциту та багатотрильйонної заборгованості у заробітній платі надзвичайно складно. Потрібні істотні кроки. Кожен їх розуміє по-своєму. Черкашани запропонували прем'єру не оподатковувати тимчасово певну кількість підприємств узагалі. Втім, ідея податкової канікули не така вже і нова. І навіть ті, хто висловлював раніше, не гарантували, що на канікули піде са-

ме товаровиробник, без якого економіка обійдеться, або той, кому податкові канікули справді відкриють друге дихання.

Заборгованість уряду в заробітній платі суб'єктам господарювання та бюджетній сфері перевищує вже 250 трильйонів карбованців. Для того, щоб, зрештою, касувати регулювання фондів споживання (крім підприємств-монополістів), вистачило чотирьох років нещироного падіння виробництва і пропускання в тінь. Якщо стільки ж часу потрібно буде для того, щоб ус-

вілювати, що чинна система нараховувати на заробітну плату не відповідала інтересам підприємств, то наразі чіткі можна сподіватися на швидке відпрацювання. Адже зажадки на нарахування 1 мільйона карбованців заробітної плати потрібно нарахувати ще 310 тисяч карбованців до страхового, Пенсійного та Чорнобильського та фонду зайнятості.

Хоч як прикро, податкове законодавство залишається найуспішнішим і найуразливішим у правовому полі держави. Звідси — ледова частка наших проблем на макро- і мікрорівні, звідси — втрата нашої держави на зовнішніх ринках і збитки наших товаровиробників на внутрішньому. І те, що уряд обіцяв виправити становище достроково, звісно, веселе надію.

Сергій ВЛАД

Проблема

Графіки замість грошей

Пристрасті щодо затримки з виплатою заробітної плати не виходять серед працівників бюджетної сфери. У червні тієї заборгованість учителями усіх районів Херсонської області понад 160 мільярдів.

Херсонська міська влада волюючим рішенням централізувала бюджетні кошти трьох районів обласного центру. Такий захід, на думку мера Людмили Коберник, виправдовував себе. Незабаром буде прийнятий місцевий бюджет у сумі приблизно 6,5 трильйона карбованців. На соціальний захист плановано виділити 33 відсотки, на освіту — 26, на охорону здоров'я — 27, на соціально-культурну сферу — 55 відсотків тощо. Але звідки взяти кошти? Графіків погашення заборгованості і фінансових надходжень вистачає. В структурі бюджету, зокрема, на ПДВ припадає 20 відсотків, соціальні доходи очікують від податків на прибуток, на землю, від акцизного збору і т. п. Однак у тому й закономірні, що записані відсотки — це ще не реальні кошти. За офіційними даними, заборгованість підприємств, які обслуговують лише місцеві відділення банку «Україна», «Промінвестбанку», «Укрспробанку», перевищує 300 мільярдів карбованців. Навіть такий гігант як Херсонський суднобудівний завод несплатив податку на прибуток 32 мільярди карбованців.

Оскільки виробники більшають, то з'являється рішення уряду про відстрочку до 1 грудня нинішнього року платежів у бюджет підприємствами промисловості, будівництва, агропромислового комплексу. Всім іншим, чия платія залежить від бюджету, задиришлось скажиться і кусати лікті. Причому, у Херсоні внаслідок названої відстрочки платежів бюджетники втратили 110 мільярдів карбованців. У Скадовському районі загальна сума заборгованості — 80 мільярдів.

Іван КАЛІНІЧЕНКО.

Херсонська область.

Своя пляшка — з перцем

АКЦІОНЕРНА компанія «Комбінат «Придніпровський» уже понад два роки відпускає горілку шайкої високої якості, що в межах України вона ізолює конкуренцію. Хоча нічого дивного в цьому немає, оскільки і раніше «випадковий старий пан» на київській «Українській з перцем» ставився на всіх своїх.

— Але 27 лікеро-горіличних заводів України нині практично заговорилися і зупинилися, — говорить голова прадміністрації Віктор Веретенников.

Через намірні податки та всілякі збори на зразок акцизного вітчизняна горілка просто дорожчає за імпорту. Якби ці податки були помірні, горілка власного виробництва коштувала б майже втричі дешевше. Виходить, «загинаючи» якомога більше податки на випивку, хотіли мати щедрий надходження до бюджету, а насправді спіймали обманця?

Та й це ще не все. Одного разу представники комбінату «Придніпровський» знайшлися до друкарні видавництва «Зоря», щоб замовити етикетки для своєї горілки. А там широзвуналися, якійсь замовлюють — треба забирати вже віддруковані! Ой їй, готували, платили мільйона штук, а буде, як і хотіли, дев'ять мільйонів. «Придніпровці» до кінця кіптели очима: вони не замовляли тієї етикетки. Отже, як пояснили присяжний судир? Утім, з'ясувалося, що сторінки, ніхили, не з присяжних етикеток з фирмовою сімболом акціонерної ком-

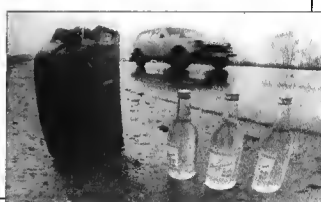
пані «Комбінат «Придніпровський» замовив...

якіхсь приватні підприємства. Не секрет, що мало не 80 відсотків горілки «вітчизняного» виробництва, яку постачають у торговельну мережу, становить саморобна, підпільна. З «тинювих», так би мовити, цехів. У самішньому центрі Дніпропетровська з ранку до вечора вирував стихійний ринок, де завжди можна було придбати горілку за ціною у два з половиною рази нижчою, ніж будь-де. Покупці знали: бо «нелегальна», і це їм влаштувалося. «Нелегальним» не сплативе шалених податків.

А тим часом держава діємо втрачає великі гроші. Якщо колись, у застійно-застійні часи, близько тридцять відсотків надходжень до місцевих бюджетів давав виторг від алкогольних напоїв, то нині ці надходження скоротилися до 2 — 2,5 відсотка.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Спершу думай про пенсію...

Як відомо, податкові відрахування та обов'язкові платежі дозволяють відокремити одну групу членів розрахунку. Якщо ж мріяти про обставину втрати передусім Пенсійний фонд, який виявлявся частото-груді в очах суб'єктів господарювання. Національний банк України вирішив поставити цьому край, прийнявши розпорядження, згідно з яким відрахування до Пенсійного фонду повинні здійснюватися одночасно з виплатою заробітної плати. Тобто в першу чергу.

... А вже потім про себе

Міністерство фінансів України затвердило порядок повернення платників податків коштів, зарахованих до бюджетів різних рівнів понад норму. Отже, якщо платник податків має

Законодавство

відповідне рішення суду або районної податкової інспекції, він може розраховувати на соціальну справедливості. У разі, якщо кошти для відшкодування перевищених сум бракуватимуть, що дуже вірогідно, інспекція вимагає фіксуватися на картотеці і задовольнятися в порядку календарної звітності.

Igeonopsis буде іншою

За словами голови податкової інспекції держави Віталія Ізана, у законі про місцеві податки і збори, проект якого готується до затвердження Верховною Радою, буде закладено нову ідеологію. Передбачається встановлювати 5 основних рівнів надходжень місцевих податків і зборів. Місцеві органи влади відтепер матимуть право самостійно встановлювати податки, залежно від економічної вигоди для своєї території.

Курси валют	USD	DM	RUR
Львів	178	111	32
Кіровоград	187	123	31
Севастополь	178-180	114-116	33
Одеса	179	110	30

Купівля	USD	DM	RUR
Львів	184	118	34,5
Кіровоград	190	125	38
Севастополь	182-185	118-120	34-36
Одеса	182	114	33

ЦЕ Ж ТРЕБА!

Головна державна податкова інспекція України прирівняла оренду плати за землею до податку на землею і, таким чином, дозволила зменшувати балансовий прибуток для ший оподаткування на суму орендної плати за землею.

Плати за землею, роз'яснює ГПІ, справляється у вигляді земельного податку або орендної плати за землею. Балансовий прибуток платника податку для ший оподаткування зменшується на суму земельного податку або орендної плати за землею, що використовується у сільськогосподарському чи виробничому обороті.

КНЯЖА доба Русі Київської — не безцінна хвилина ідей, осмислення яких допомагало нам утвердити духовну незалежність України. Хвіба не здибує кожного, хто здибує чинили сторіччя історії. Той рівець освіти та культури, стирчавши на лівий кінці князі промагом бівіи буди прижажжю усіх Європі? Хвіба могла не статися, коли б (якщо бівіи деяких наших істориків) Русь-Україна духовно була повністю підпорядкована Візантії та її церкві?

Владика української церкви брав актибу участь в Аломокому (1247) та Феофаніконому (1439) соборах, коли мали не мету об'єднання християнства. Заражжя, що підняла про об'єднання викликало заводи нів час зарожі азійсько-турецького або монгольського панствого настанову на Європу. Перед Аломоком собором Папа Римський відідав францисканському монаху Давидові Капніні в неослабство до іди (бізичино), що цей дотер залишив івній запис, призначив Русь-Україну, з Капніні нав заступ Давида Галицького. Перегородили Папи та галицько-болгарських князів записали івнійне приватною останній королівської корони.

Ситуація різко змінилася через кілька століть, коли 1389 році митрополита Московського було зовнішено в сина Пятраріа і Московія стала нав'язувати єрусалим (ідею) православному монарху Філофею щодо особливий мій і «християн Риму», тодішнього наступника Константинопольського (1453 року) стотілію Візантію завоювали турки).

Отже, ми бачимо, що в Русь-Україні постійно тривала боротьба за самобутній розвиток як світського, так і релігійного життя.

Історія — це не сукупність подій, а перебування — їх осмислення. Україна знову стоїть перед вибором: куди йти? Досягти бажаного да підкаже нам випробування часом шлях — зберігати свою незалежність і бути гідними відкрити світові демократичне суспільство.

VIII. Топіи й Мудрий, що знав ціну освіти

«Політика Ярослава Мудрого свідчить про те, що він бажав розвинути в своїх підданих характер однієї мінли (вільності), порівняти до бачив у них найкращий інстинкт заступництва миру».

Ж.-Л.Арипов, сучасний французький історик.

Ярослав — син Володимира Великого, християнин Русь-України, Київ не відразу приєднався йому.

Після смерті Олега (969 р.) почав княжити в сні Святослав. За його часу Русь досягла тої могутності, яку і обіцявав Бог Смерекові?

М.Я. Олександрів Геріч як вперше заступила на сторінці київського «Міжцелу українського театру», де він задує часи свого перебування у турні М. Савоскокого. Пізніше прочитала про неї в «Міжцелу українського театру» «Літавщина»: «Геріч Олександрів Олександрів (1886—1964) — українська актриса, дружина І.С. Козловського (до 1945 р.) Народилася в Полтаві».

Випадок подібно дивитися більше. Якось Івн Семіонович Козловський, з яким я листувалася, вернувшись до мого з проханням довідатися, чи жинє зараз у Полтаві Федір Насестов, і дав його адресу.

Хто ж цей Насестов, про якого на сцені дії згадан Івн Семіоновіч?

І ось я у квартирі Насестових. Виявилася, що Ф. Насестов — лемішчик О. Геріч.

У сьмійному архіві зберігається багато фотографій, і Федір Боровиков та його дружина лавно розповіли історію родичів.

— Артистичні здібності у Олександра Олександрівича виявили дуже рано. Ще зовсім юною займалася у самодіяльному драматичному гуртку.

Романтичні есе про європейський шлях України

Людмир Великий, Святослав, проте, закла у фундамент своїх держави й перші елементи руйнували. Він згинував традиційне дотримання Києвом геологічної одні «північ — південь» і спробував орієнтувати нові напрямки, зокрема «захід — схід». До чого це призвело? Зриваючи Київський каніва, Святослав відкрив доріжку на Київ монголо-татарам. Сутерінгую на Ордою закінчилися загрозливо і Святослава. Його вбили північні 972 року.

Ярослав, прозваний записав свої дії діяльністю Мудрим, устаткував від батька могутню державу. Шоправда, мирної політики аланди не відбулося. Володимир навіть загрозив своїм поновом, оскільки той, сидіти в Новгороді, не платив данину до державної скалярії. Трирічна боротьба між братими по смерті Володимира завершилася загибеллю чотирьох претендентів на київський престол. Ще один брат Ярослава — князь Тугоркович (при прізвищі Кубань), навіть перемігши Ярослава під Черніговом, задовольнився лубоєвством. Після його смерті Русь-Україна ввійшла в нове поле іде.

Ярослав не був прихильником подальшого розширення кордонів київської держави. Він звернувся свою увагу перетворити на внутрішню реформулю Русі і досі у цьому небезпечних досі результатів. Свідчення діяльності Ярослава зберігся й до нашого часу. Найперше — не величина споруд Софії Київської. Любоє до чини привела до створення першого на Русь бібліотеки. До речі, до цієї рухливості князівської дії не відомо, хто сидів під існування ділиши аж до XX століття. М.Грушевський вважав, що при івній Ярослава Мудрого існувала навіть академія наук.

Ярослав був сучасником поглиблення розколу християнства на західні і східні. Він продовжував як і князі-попередники політику фактичного апарату в релігійній суперечці між Візантією та Римом, підтримуючи з обома країнами стосунки.

Почини тої поведінки Ярослава, можливо, похвалити у розумінні нів ситуації, яка складалася тоді навколо Русь-України. Під тиском монголо-татар колонізація пішла не по підпису, князь направив в івній Києві князя і в івній (сам через односторонню стотілію змійовити). Судовалася, потім Московська князівства. Це могло стотіля Візантії і перекривала відкрити речі з тирів Діптра. Негативну роль відігравала на підній також Кієв.

Виді Ярослав вважав насамперед у зміненні своїх держави, розвитку освіти й культури, мистецтва, будівництва, удосконалення систем господарства, освіти. Київський князь змійовив кордони Русі, закладаючи нові міста. Наприклад, нинішній Тарту за-

сновано Ярославом. Було розширено також кордони Києва. Й нині існують в нашій стотілі Ярославів Буди, Золоті Ворота тощо.

Особливо заслуга Ярослава у започаткуванні законодавства на Русі. Його «Руська Правда» збирала в себе попередній досвід, накопичений ще за часів Олега та Ігоря. Закономирний вшавше була й повна в цей період перших давньоруських писемників. Зрок висот культури — проповіді митрополита Ляврона, до речі, першого глави церкви з русичів. Таким чином Ярослав робив спроби порвати з Константинополем і мати свою незалежну церкву в мійотній країні.

Європа з подивом спостерігала за Ярославом державою, за якої з якою закріплювалася до допомогої шлюбів. Й досі у Франції зберігаються королівські акти, на яких стоїть поряд із християнами (писемниками) неослабеного короля Генріка І підписи розмовляють або латинською, залишені європейською — давньою Ярославом.

Християнство на Русі за Ярослава змійовило нові позиції, розвивалося як державна релігія. Звичний вшавше служебники перекли іу розвиток освіти та культури. Так осередком змійов став Київо-Печерський монастир, заснований 1015 року. За Ярослава було укладено перший літописний збірник давньоруської літератури, перекладська справа.

Вже автор. Увійшло на мить, коли б ділила Русь-Україна, якщо б і провідники дивилися лише на схід, в Азію? Ми стали б союзниками монголо-татар і північ б разом з ними, як за часів Адріана, на Європу, сплутуючи її.

А жінка не те часеаа Україну після «вотієвщини» в нійній смерті Може, змійовили настільки за радничним життям, прихильники цієї ідеї гадували, що бій діти не будуть гарчати м'яком досі у Ченні чи Тайваністичній?

Кому замислюється під такими питаннями, ясніше розумієш свою драматичність ситуації, що нині складається. Вакуум, який з'явився через відсутність чоткої визначеної державотворчої ідеології і постійний тиск іпноміотної культури, створює в суспільстві не тільки атмосферу невпевненості в завтрашньому дні, але й поглиблює поглиблює нестійкість, в державі, чим можуть скористатися будь-які екстремістські сили.

Гідмачі: «Чому ж не надікає нинішній провідник України на ринку ринку для івній України, який нинішній не могоду державу Русь — суверенізму Візантії? Як змійовив державні кордони, бували нині міста, розвиток культури та освіти? Жий був справді мудрим, бо зобов'язав на свій народ, чий узяв його майбутню».

Віталій АБІЛІОВ.

Гешта дружина маєстро

М.Я. Олександрів Геріч як вперше заступила на сторінці київського «Міжцелу українського театру», де він задує часи свого перебування у турні М. Савоскокого. Пізніше прочитала про неї в «Міжцелу українського театру» «Літавщина»: «Геріч Олександрів Олександрів (1886—1964) — українська актриса, дружина І.С. Козловського (до 1945 р.) Народилася в Полтаві».

Випадок подібно дивитися більше. Якось Івн Семіонович Козловський, з яким я листувалася, вернувшись до мого з проханням довідатися, чи жинє зараз у Полтаві Федір Насестов, і дав його адресу.

Хто ж цей Насестов, про якого на сцені дії згадан Івн Семіоновіч?

І ось я у квартирі Насестових. Виявилася, що Ф. Насестов — лемішчик О. Геріч.

У сьмійному архіві зберігається багато фотографій, і Федір Боровиков та його дружина лавно розповіли історію родичів.

— Артистичні здібності у Олександра Олександрівича виявили дуже рано. Ще зовсім юною займалася у самодіяльному драматичному гуртку.

Мешкали тоді у наймному будинку по вулиці Паньківка, 6. У 1928 році, коли І. Козловський уже був артистом Великого театру у Москві, він купив для родини квартиру там же, на Паньківці, п'ятиповерховий будинок (№ 7), який досі зберігся, зараз там жинє син Ф. Насестова.

У сім'ї Герічів був дуже добрий настрій. Про це свідчить, зокрема, такий випадок: Олександрів Олександрів — Мікола Орел (Степан). Коли вони одружилися, він мав дочку Наталію від першого шлюбу. Олександра Олександрів проживав з ними близько десяти років. Коли ж він пішов у армію, то Наталію ховалися залишилися в сьм'ї Герічів. І жиня нині тоді, коли Олександра Олександрів став дружиною Козловського.

З І. Козловським Олександрів Олександрів був одружений двадцять п'ять років. Дітей у них не було. 1946 року вона померла в Москві, де жинила і похована. Її поховали в сьмій могилі на Паньківці, поруч з Олександром. Її поховали за садком, за кінтиками.

Дочка Наталі Міколайівна, Ірина, згодом писала: «Прижизненні актриси українського театру у стотілі не змогла... Про Козловського згадував з великою приязню. Він ж тоді похвалився і цитував, чим мав уже другу дружину».

Померла О. Геріч у Полтаві на 78-му році життя. Похована в Монастирському кладовищі.

Коли у 1974 році Козловський прийняв на співзвучення 880-річчя Полтави, він разом з Ф. Насестовим відвідав Монастирське кладовище, приніс квіти. Довго стояв, схилявши свою голову, восприняючи у ній свої роки далекого, неповторного юності...

Лариса ТЕСЛЕНКО, журналіст.

Верховенство права

УКРАЇНСЬКА ПРАВНИЧА ФУНДАЦІЯ
UKRAINIAN LEGAL FOUNDATION

Президент України Леонід Кучма зустрівся з членами робочої групи з розробки Цивільного кодексу України.

Буття своєї Української Правничої Фондації рахує від травня 1992 року, коли група українських та зарубіжних правників вирішила створити цей Всеукраїнський благодійний фонд. Мався на меті сприяння процесові розбудови правової держави в Україні, реформування її правової системи, утвердження на теренах незалежної України принципів верховенства Права. Ідею підтримав відомий фінансист і громадський діяч Джордж Сорос, який надав УПФ фінансову підтримку.

За чотири роки, що минули, Фондацію розроблено кілька програм, які успішно працюють, сприяють розбудові та вдосконаленню правової системи України.

Кадифікація українського законодавства

Це одна з визначальних програм УПФ. У червні 1993 року в Києві відбулася І Всеукраїнська конференція з питань кадифікації законодавства України, наприкінці того ж року в Харкові відбулася ІІ Всеукраїнська конференція, а в грудні 1995 року питання «Стан кадифікаційного процесу в Україні: системність, пріоритет, уніфікація» було розглянуто на ІІІ Всеукраїнській конференції, яка працювала у Львові.

Кадифікаційний процес в Україні набув системного, планомірного характеру. Визначальними напрямками є робота над проектами Цивільного, Цивільно-процесуального, Кримінального, Кримінально-процесуального та Адміністративного кодексів України.

Робота над проектом Цивільного кодексу, розпочата восени 1993 року, увійшла в завершальну стадію. За цей час було проведено кілька міжнародних сесій — у Києві, Нідерландах та Німеччині. 4 червня ц. р. відбулася зустріч членів робочої групи з розробки Цивільного кодексу з Президентом України Леонідом Кучмою. Він високо поцінував зусилля розробників, допоміг їм з боку Української Правничої Фондації. Президент зазначив, що він згоден, аби його вважали одним із членів робочої групи, готовий надати підтримку й допомогу, аби лиш Цивільний кодекс було прийнято якнайшвидше. Ажже Цивільний кодекс часто називають другою Конституцією держави.

Кажучи про

конституційний процес в Україні,

не можна не зазначити, що Українська Правничої Фондація, особисто її президент, відомий політичний та громадський діяч Сергій Головатий мають до того безпосереднє відношення.

Одним із відомих архітекторів конституційного процесу в Україні був перший голова Конституційного Суду України, голова Наглядової ради УПФ професор Леонід Юзков. На жаль, він не встиг скінчити розпочату справу, рано пішовши з життя.

Але, як писав у поминальному слові Сергій Головатий, «чуні продовжувати справу Вителля».

Так воно й сталося. Коли суперечності між виконавчою і законодавчою владами у нашій державі набули граничної гостроти, Сергій Головатий запропонував ідею укладання Конституційного договору. Це знало напругу в суспільстві, давало можливість подальшого творення конституційного процесу. За підтримки Української Правничої Фондації і саме в стінах УПФ майже три місяці плідно й напружено працювала Робоча підкомісія Конституційної комісії, яка і запропонувала проект Конституції України в редакції від 24 лютого 1996 року.

Важким є внесок УПФ і в оприлюднення конституційних документів. Так, у складанні УПФ «Право» вийшли друком проект Конституції України (в редакції від 24 лютого 1996 року), збірник «Конституція незалежної України», «Конституції наших держав Європи та Азії», «Історія української Конституції». Готуються подручники вивчення Конституції Пилипа Орлика.

Так уже розпорядилася доля, що Українська Правничої Фондація опинилася в епіцентрі творення нової конституції України. Працівники УПФ вкладають до її це.

Всеукраїнське правниче товариство

Ідея побудови незалежної професійної організації юристів була здійснювана минулого року і підтримана найбільш авторитетними та впливовими організаціями правничого спрямування: Спілкою

Під час відвідин УПФ Головою Верховної Ради України Олександром Морозом.

адвокатів України, Асоціацією українських правників, Спілкою юристів України, Українською нотаріальною палатою.

Фінансова підтримка реалізації програми надавала бую консорціуму «Верховенство права» (США) та Європейських комісій (у рамках програми TACIS).

З метою організаційного, технічного і фінансового забезпечення діяльності програми, об'єднання зусиль як окремих юристів, так і юридичних організацій, проведено серію регіональних семінарів у ряді міст України.

Наприкінці квітня ц. р. відбулося засідання Робочої групи, на якому було представлено проект статуту Всеукраїнського правничого товариства, сформульовано пакет принципів питань, що ближчим часом обговорюватимуться у правничих об'єднаннях. Праця зі створення Всеукраїнського правничого товариства триває.

Український центр правничих студій

Він покликаний стати осередком нової школи права в Україні. УПФ проводить ці роботи спільно з Національним університетом ім. Т. Шевченка та базисним інститутом міжнародних відносин.

Перших студентів для навчання за магістерською програмою з правознавства центр прийняв у жовтні 1995 р. Протягом року студенти, котрі вже мають виняткову юридичну освіту, здобувати ступінь магістра права. Викладацьку роботу виконуватимуть і зарубіжні фахівці. Випускники досконало опанують англійську чи французьку мову.

У найближчих планах тривалий курс для тих, хто ще має виняткову гуманітарну освіту. Ці люди також здобуватимуть ступінь магістра права.

Нині центр набирає слухачів для навчання за програмою «Право інтелектуальної власності» з наданням кваліфікації «Спеціаліст у галузі права інтелектуальної власності» (патентознавство). Робота здійснюється за сприяння державного патентного відомства України та державного агентства України з авторських і суміжних прав. Розраховано на слухачів, що мають виняткову освіту або навчаються на 4-5 курсах вищих навчальних закладів, а також адвокатів, правників.

Центр правничої термінології, перекладів та словників

Усе почалося з утворення в структурі УПФ невеликої групи «Правничі словники України», яка займалася укладанням правничих словників різних типів. Однак уже перших кроків роботи стало ясно, що без широкої комплексної програми опрацювання української правничої термінології будь-які лексикографічні роботи у ділянці права будуть мародіями.

В результаті копінгів, напруженої праці було видано «Російсько-українсько-англійський словник. Труднощі терміновикладання», який здобув високу оцінку фахівців і склав основу подальших термінологічних праць.

Незалежно від Лондонського університету започатковано проект укладання перших в історії нашої країни українсько-англійського та англійсько-українського словників правничої термінології.

У червні 1995 р. за клопотанням УПФ Указом Президента України утворено Українську комісію з питань правничої термінології, до складу якої увійшли відомі українські правники та мовознавці. Комісія сформувала експертні групи з опрацювання кадифікаційних законодавчих актів. Зокрема, здійснено термінологічно-мовну експертизу проекту Конституції України та затверджено відповідні термінологічні довідники, опрацьовано текст проекту Кримінального кодексу, завершується робота над термінологією проектів Цивільного, Кримінально-процесуального та Адміністративного процесуального кодексів України.

Влада посприяла діяльності центру та комісії створили принципово нові засади для лексикографічних робіт. Якщо, як правило, словники відстають від живої мови на 10-15 років, то словники, що укладаються центром, миттєвими уже і термінологічно затривають законодавства України.

Український центр прав людини

Стратегічною метою діяльності центру є сприяння побудові в Україні демократичної правової держави, заснованої на засадах захисту прав людини.

Український центр прав людини діє методами, властивими громадській, неурядовій організації, а саме: формування громадської думки з проблем стану прав людини в Україні; розробка і висунення пропозицій щодо їх вирішення; взаємодія та співробітництво з неурядовими правозахисними організаціями та державою; інформаційно-просвітницька та аналітична діяльність тощо.

Українська реальність

У грудні 1994 року центр започаткував програму «Освіта в галузі прав людини для середніх шкіл України». Йдеться про запровадження викладання курсу «Права людини» в середніх школах України. На сьогодні австралійські колективи опрацьовано методичні посібники для вчителів та підручник для учнів з курсу «Права людини».

У жовтні 1994 року розпочалася робота за проектом «Українська інформаційна правознавча мережа», який створений для надання консультацій з правознавчими організаціями та активістами правознавчого руху в Україні, координації їх діяльності, оперативного обміну інформацією.

УПФ також здійснює видавничу діяльність, зокрема, готує до друку щорічник «Права людини», журнал «Український часопис прав людини», інформаційний «Вісник».

Програма «Бібліотека»

Правнича бібліотека УПФ сьогодні добре відома. Популярністю користується її унікальний за змістом, компактно розміщений фонд з усіх галузей права.

Освітню повно комплектується української та російської видання, до послуг читачів 99 назв українських та російських газет і журналів правничого спрямування, 60 вілків фонду становлять зарубіжні видання.

Крім періодики, бібліотека комплектує тексти законодавчих актів, наукову, науково-популярну, навчальну, довідкову літературу, в т. ч. енциклопедичні видання, словники. У формуваних фондах велику долю займають видання США, Великої Британії, Німеччини, Франції, університетів та коледжів цих країн. Активно сприяють становленню першої правничої бібліотеки в Україні «осередки США, Канади, Великої Британії, Південної Африки, Італії, Іспанії, Японії, Фінляндії, Люксембурзького університету (Бельгія), Делаверського та Кембриджського університетів (США), американський благодійний Фонд «Сейбур», українсько-американський Фонд «Сейбур».

Нині створено електронний каталог фонду бібліотеки, під'єднання її до мережі Інтернету.

Окрім друкованих джерел, до послуг читачів — комп'ютеризовані бази «Закон», «Податки», «Кодифікація», які містять близько 17 тисяч законодавчих та нормативних актів України. Сьогодні бібліотекою користуються народні депутати України, правничі апарати Верховної Ради та Кабінету міністрів України, Адміністрації Президента України, учасники парламентської конференції «Україна — США», що проводилася Секретаріатом ВР України та Конгресом США.

Видавництво «Право»

Одним із пріоритетних і найперспективніших напрямків діяльності Правничої Правничої Фонду є видавнича програма: в рамках якої утворено видавництво УПФ «Право». Впродовж 1994-1995 років підготовлено до друку та випущено близько 20 видань. У плані на 1996 рік — майже 30 найменувань.

Переліком — це багатотомне офіційне видання «Закони України» (1990-1995), яке готується до друку Міністерством юстиції України та видається УПФ. Терією том видання презентує особистого Президента України Леоніда Кучму. Цю саму серію представляє і багатотомне зібрання «Міжнародні договори України (1986-1990)», до якого увійшли документи, що стосуються права міжнародних договорів, конвенцій, протоколів, записок, забезпечення та захисту прав людини.

Українська Правнича Фондация спільно з Верховним Судом України, Вищим арбітражним судом України започаткувала видання збірника з проблем проведення судово-правової реформи у нашій державі. Серед згаданих книг — «Законодавство України, що регулює діяльність судів та визначає статус судів судів України», «Збірник постанов Президиуму Верховного Суду України (1963-1995)» — щоквартально видається «Збірник рішень та арбітражної практики Вищого арбітражного суду України», науково-практичний часопис «Українське право» тощо.

У серії видань «Словники» вилився друком «Російсько-українсько-англійський словник правничої термінології. Грудуючи терміновживання», який містить 642 правничих термінів. Готується до друку «Російсько-український словник правничої мови», «Російсько-український словник-довідник із судової медичини», який міститиме близько 1500 судово-медичних, медичних та правничих термінів російською мовою з перекладом та тлумаченням їх українською.

Оперативна інформація про діяльність Української Правничої Фондация міститься у бюлетені През-центру УПФ «Правничі вісті», який виходить українською та англійською мовами кожні два місяці.

Усі видання УПФ друкуються в Україні, високоякісно поліграфічно оформлені, мають значний попит.

Справедливий судовий процес

У 1995 році започатковано новий проєкт, мета якого — сприяти судовій реформі в Україні. Робота ведеться спільно з Верховним Судом України, Нідерландським Гельсінкським комітетом та Центром міжнародної правничої співпраці за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Нідерландів та відповідних структур Ради Європи.

У рамках проєкту проведено серію семінарів у Києві, Львові, Харкові, на яких обговорювались питання про роль та місце судів у демократичному суспільстві, проблеми організації системи судочинства, ролі та місця прокурора, адвоката у судовій процедурі.

Розбудови судової реформи в Україні, звичайно ж, прилучається і вищезгадані видання УПФ з цієї тематики.

Центр інформації та документації Ради Європи в Україні

належить до мережі інформаційних центрів, які функціонують у столицях та інших містах європейських країн, що є членами Ради Європи. Головною завданням — ознайомлення громадськості з принципами, структурою та завданнями Ради Європи, зобов'язання цієї організації.

Центр, який було відкрито в Києві 15 вересня 1995 року за сприяння Української Правничої Фондация, поширює інформацію про документи Ради Європи — європейської конвенції, хартії, рекомендації Парламентської Асамблеї та Комітету Міністрів Ради Європи, здійснює їх переклад та видання українською мовою. Щоденна робота Центру пов'язана з інформаційним обслуговуванням відвідувачів, до послуг яких чималий бібліотечний фонд, електронна пошта, можливість користуватися мережею Інтернет.

Наукові симпозиуми та конференції

Програмою організовано десятки конференцій, симпозиумів, семінарів, презентацій, «круглих столів» як національного, так і міжнародного рівнів. Великий внесок програми у проведення Першого та Другого Світового Конгресу українських юристів (1992 та 1994 рр.). Щоразу в цих заходах брали участь понад 300 делегатів, які представляли Україну, а також США, Велику Британію, Канаду, Францію, Австрію, Аргентину, Парагвай, ряд країн СНД.

Докладено чимало зусиль до запровадження в Україні церемонії «Відкриття Року Права». Згідно з Указом Президента України Леоніда Кучми згадані урочистості відбуватимуться у нашій державі щороку. Леонід Данилович узяв участь у першій церемонії «Відкриття Року Права», котра відбулась 22 жовтня 1994 року. За традицією, яка існує в Європі, в цей день правиться Служба Божою, що зводить ідеї Добра, Справедливості і Права, освітлює обов'язок правників захищати права і свободи людини, її честь та гідність.

Після напруженої роботи не єрп і пожартувати. Зліва направо: голова Наглядової ради УПФ академік Федір Буцак, член Наглядової ради УПФ, ректор Національного юридичного академічного університету імені Ярослава Мудрого УПФ, перший заступник міністра юстиції України Володимир Черниш, член Комітету управління УПФ, голова Співки юристів України Валерій Садокимов.

Урочиста церемонія «Відкриття Року Права» в Україні. У першому ряду (зліва направо): директор УПФ з міжнародних зв'язків Галина Фриланд, директор Центру інформації та документації Ради Європи в Україні Олександр Павличенко, голова Верховного Суду України Віталій Бойко.

Стипендії та стажування

Програма стала у добрий наголос користам-практикам, молодим науковцям, студентам юридичних факультетів, які мають бажання поглибити знання за кордоном. Навчання передбачається як довгострокове (пів року до двох), так і короткочасне. Минувлого року конкурси відбору проводилися за програмами, запропонованими Центрально-Європейським університетом (Угорщина), Католицьким університетом (м. Лювен, Бельгія), Лондонським університетом (Велика Британія), Делаверським університетом (США).

З 1994 року в рамках програми «Стипендії та стажування» проводяться конкурси для випускників середніх шкіл України на право навчатися у міжнародних коледжах за системою діалектаріату. Нинішнього року конкурсу витримали Артем Евстаф'єв з Дніпропетровська — стажуватиметься у міжнародному коледжі «Адріатик» (Італія); Юлія Білоус з Луганська — поїде до міжнародного коледжу «Норвік» (Норвегія); Остап Меланюк з Львова навчатиметься у коледжі «Атлантик» (Англія); та Віра Троян з Дніпропетровська — стипендіатка коледжу ім. Л.-Б. Пірсона (Канада).

Масою вже й перших випускників. Так, Сергій Петров з Києва закінчив дворічне навчання у коледжі «Адріатик», а Олена Янчук (м. Сквира, Київська область) — у коледжі ім. Л.-Б. Пірсона. Продовжать заняття Марія Костильська з Львова та Андрій Буликін і Оксана Козарів з Києва.

***

За здобутками цими — наголошує праця колективу УПФ, дозо керується структур. Це, першодовсім, Комітет управління, очолюваний міністром юстиції України, президентом Української Правничої Фондация, народним депутатом України Сергієм Головатим. У складі Комітету — директор УПФ з міжнародних зв'язків Галина Фриланд, голова Наглядової ради УПФ академік Федір Буцак, голова комісії Верховної Ради України Володимир Буткевич та Володимир Стретович, голова Верховного Суду України Віталій Бойко, голова Вищого арбітражного суду України Дмитро Приштика, інші відомі люди. Серед іншого, котрі стосуються проблематики УПФ, — суддя Верховного Суду Канади Джон Сопкін, професор Салмонського університету (США) Чарльз Коула, президент Асоціації українських юристів Америки Володимир Лупин, голова Товариства українських правників Англії Доріан Кікелл та інші.

У складі Наглядової ради і Доради зборя УПФ — знамі української та зарубіжної прески. Серед них — науковий консультант Президента України, академік Федір Буцак, голова комісії Верховної Ради України Володимир Буткевич та Володимир Стретович, голова Верховного Суду України Віталій Бойко, голова Вищого арбітражного суду України Дмитро Приштика, інші відомі люди. Серед іншого, котрі стосуються проблематики УПФ, — суддя Верховного Суду Канади Джон Сопкін, професор Салмонського університету (США) Чарльз Коула, президент Асоціації українських юристів Америки Володимир Лупин, голова Товариства українських правників Англії Доріан Кікелл та інші.

Високі Української Правничої Фондация у розбудову суверенної України, утвердження її на теренах принципів верховенства Права — неперервний. Наскільки він вагомий, можна судити навіть з цієї статистичної інформації.

Добріша підготовлена прес-центр Української Правничої Фондация т/ф 227-227-9

Віктор Шкловський і його роль в українській революції

Відомий російський письменник, з'ясується, був учасником антигетьманського повстання в Києві 1918 року

МИ НЕ ВПАДАЄМО внаслідок перефразованій рідкої в «Людського життя» Сетина Петрова, задавши незалишимо Василья Лоханкіна — «радянського російського інтелектуала». Або Михайло Булгаков дуже неправдиво описав діяльність Віктора Шкловського в революційному Києві у своїй «Білій вороні», вивівши його під ім'ямем Михайла Семелова. Шкловського — прапорщика, футуриста, теоретика, а не просто письменника. Але він справді був революційним діяльником, що відповідає дійсності, а що є фантастично відомого російського прозаїка, який народився в Києві.

Причепність до подій в Україні була результатом справді авантюристичної вдачі Віктора Шкловського. Будучи переконаним самодержавником, він вносив 1914 року пішов добровільцем на фронт захищати «єдину, невіддільну Росію». Фактично його був устоснований високою авторитетом сармат Лавр Корнілов внаслідок письменнику Георгієвський хрест 4-го ступеня. На початку 1918 року Віктор Шкловський уже зв'язаний з правими есерами, і більше того, він керує панцерними військовими частинами в планованому антибільшовицькому перевороті. Коли змовини було викрито, письменник втік до Саратову, де перебував над більшовицьку в будинку для божевільних.

У цей час в Україні влада була в руках гетьмана Павла Скоропадського — колишнього царського генерала. З надією, що гетьман арештує репрі «покладе втихнемор Україну» до ніг самодержавної Москви, в Києві збиралася російська офіція.

У жовтні Віктор Шкловський теж опинився на берегах Дніпра. Він потрапив на службу в панцерний дивізіон гетьманської армії. Але воювати за автономну Україну, який бачив свою батьківщину гетьман, російський письменник,

зрозуміло, не збирався. Не поділяв він і погляди тих, хто мріяв відгородитися заливою стіною від московської більшовицької хвороби. Як відказав навіть думку про існування Росії без хлібосаломої України. Тож, одержавши наказ виступити проти айбеси С. Петлюри, Шкловський вивів з ладу довірену йому броневажину. Зробив він це у спосіб, відомий будь-якому воїнові, — підписав до пального цукру. Навесні він до есерів, то до «Союзу відрощення Росії», то до інших політичних організацій зрештою зазирдав Віктору Шкловському, і він по ірзії Фісавської затоки перейшов кордон тепер уже до Фінляндії.

Цікаво, що подальшам літературній зняттю з політико-терористичний Віктор Шкловський, хоч він дивно близький інійш відомий постаті російської революційної історії — Борису Савинкову. Хоча, звичайно, останній був особистістю багатозначною і цілісною.

Подавалося б, втеча з України до Фінляндії (хоча В. Шкловський не встиг поїхати і в Петербург) втрутала російського письменника від більшовицького суду. Але в Берліні саме в ті дні виїхала друмом нижня керівниця військової організації ЦК партії есерів Г. Семелова, в якій він одержав технічний терористичний діяльність есерів і де Шкловський і про В. Шкловського.

На захист письменника став М. Горький, який звернувся до більшовицького уряду з проханням амністувати недаку-авантюриста.

***

Принада життя Віктора Шкловського — яєрава ілюстрація взаємозв'язку відсутності стійких життєвих принципів із закономірністю в таких випадках емоційного творчості. Про що тільки не писав російський письменник (а про який він довго творив життя), але та і не створив нічого значущого. Воєнна служба то ідеї російського великодержавництва, то Сталіну, то...

Олег МАРТУСЬ.

Запитуйте — відповідаємо

ПРАВО НА ПІЛГОВИЙ ПРОЇЗД

Хочу провідати родичів, які проживають в Казахстані, але ніяк — це вже зарубіжжя, та й грошей на квиток треба дуже багато. Чи збережеш пільгу, що їх було надано інвалідам Великої Вітчизняної війни на території колишніх союзних республік? Чи можна в надаль користуватися старим посвідченням?

Володимир ВОЛЧИНШИН,
інвалід Великої Вітчизняної війни.

Рожанівка
Івано-Франківської області.

Бровари
Київської області.

автомобільним транспортом один раз на рік. Також зберігається право пільгового проїзду з 1 жовтня до 15 травня інвалідам та прив'язаним до них особам.

Особам, які супроводжують інвалідів Великої Вітчизняної війни 1-ї групи і прив'язаних до них осіб, теж надіється 50-відсоткову знижку від вартості проїзду. Учасники Великої Вітчизняної війни і прив'язані до них особи, батьки та дружини військовослужбовців, які загинули внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержавили при захисті колишнього СРСР, а також ті, хто виконували інші обов'язки військової служби або знаходились захованими після перебування на фронті, мають право на 50-відсоткову знижку на поїзду (туди-назад) один раз на рік. Всі, хто користується задованими пільгами, за бажання можуть одержати безплатний проїзд один раз у два роки (туди-назад) зазначеним транспортом в обмін за талон на два роки.

Згідно зі статтею 7 пільговою для придбання пільговою проїзду квитка є посвідчення та листок талонів за пільговий проїзд, що їх видають відповідні органи колишнього Союзу за місцем проживання особи, за формою, що буде чинна на 1 січня 1994 року.

Право на пільговий проїзд в міжкранському залізничному сполученні надається тільки за єдиними погодженими документами, будь-які інші документи для придбання пільгових квитків на проїзд в міжкранському сполученні не діють. Форми посвідчень і талонів, що їх затверджувало Міністерство соціального захисту України, кранами СНД не визнаються, оскільки вони не погоджені з жовтню із них.

Пільги на проїзд залізницею, надані раним громадянам населення, діють лише на території України.

Надання пільг на проїзд здійснюється на підставі тимчасових «Правил перевезення пасажирів...», введених з 1 січня 1994 року, здійснюватиметься до підписання кранами Співдружності нового договору. Змінили правила надання пільг за проїзд, що існують в інших кранів, Кабінет міністрів, Міністерство транспорту і інфраструктури залізниць України самостійно не можуть. Тому відповідні органи (Міністерство соціального захисту і військомати) мають забезпечити своєчасну видачу інвалідам і учасникам Великої Вітчизняної війни, а також прив'язаним до них особам єдиних для кранів СНД погоджених талонів зразка 1992 року.

3 телетайпу

«Крити амністії» для «Авіна»

У свій перший рейс вирушив «Крити амністії», збудований на Чорноморському суднобудівному заводі для грецької фірми «Авіна». З Миколаєва судно вирушило до Одеси, щоб потім взяти курс на один з портів Італії.

«Крити амністії» — другий з 18 танкерів, замовлених грецькою фірмою «Авіна» на найбільшій українській суднобудівній заводі в Миколаєві, мають клас реєстру Любля, що свідчить про високу якість продукції кранів кораблів.

Купи облігації — покараєшся на «Шерлоке»

З метою розвитку транспортної інфраструктури Харківський міськанком закупить у США сто легкових автомобілів «Шерлоке». Переговори про це провів мер Харківщини Віктор Курченко. Він повідомив, що ціна одного автомобіля 10000 доларів, однак якщо закупити всю партію, варіант буде значно нижчим. Курченко наміслює сплатити відразу за всю партію. Гроші буде одержано за рахунок реалізації облігацій другої муніципальної позики, яку вже підготував міськанком.

Харківський міськанком передбачає закупити автомобілі «Шерлоке» приватним особам для експлуатації на умовах лізингу. Можна сподіватися, що вже імпортерів розу такі таксі з'являться на вулицях Харкова.

Харківські власті планують розвинути транспорту мережу міста, використовувати давні фінансові механізми залучення стартових сум за рахунок муніципальної позики першої позма для змуги придбати автобуси і перевести техніку фірм або приватним особам не умовах лізингу.

Заспівалимо «На хвилях Світязя»

Своєрідною Москвою найпопулярніших виконавців має стати члн джаз-коллажу в стилі найбільшого озера України — Світязя народившись йогою фестивалю «На хвилях Світязя». Ініціатором нового фестивалю є кранівці відомі в Україні і в зарубіжній творчій формі «Ідеї» Віталій Іванюк з Луцька.

На цьому фестивалі українська естрада ніби буде головною відомою особа, невіддільною від фестивалю. Він коштує не буде виконувати, як і обміжовується «спусного списку», кимось учасників. Головна умова — таланти, які себе проявили в різних жанрах популярної музики, рок-музики, естради, сучасній пісні та співанні вокалі, українському ржаку. Саме в усіх цих видах і буде представлена конкурсна програма. Готуватиме, конкурсантів.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Вергонова Рада України.

252019, м. Київ-19.

вул. М. Грушевського, 5.

Газета

виходить

з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головної редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головної редактора), А. ГОРБУНОВ (перший заст. головної редактора), В. ЖУКОВ, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головної редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОН: 441-2410 — 441-88-23
ТЕЛЕФАКС — 224-72-54; адреса реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рубрика не платима.
☎ Публікація з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

☐ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.
☐ Редакція не зобов'язана надати позицію авторів публікацій.
☐ За зміст викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить з 1991 року на тиждень (крім неділі й понеділка) українською мовою. Історично мисл. Індекс 60955. Тираж 219 065.

Копіювати друку видання «Голос України» можна за адресою: 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311121.